This newspaper was mailed on
Wednesday, September 6, 2017

PM 40012376 R09408

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34-35 (3514-15) 2017 SEPTEMBER – RUGSĖJIS 6 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS - LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – $2

Pravertos durys

Gimtasis kraštas yra nepakeičiama vertybė. Jame – sava kalba, mirę ar dar gyvi tėvai, seneliai, proseneliai. Jame pirmieji žingsniai, draugai, mokslas, artima, gerai pažįstama aplinka, širdin įsmigę kraštovaizdžiai, jausmus užvaldę papročiai, dainos. Visas gyvenimo būdas toks aiškus, mielas ir suprantamas. Be rimtos priežasties gal tik retas norėtų savąjį kraštą palikti visam laikui, jo atsisakyti ir ieškoti naujų padangių.

Ir vis dėlto emigracija, nuolatinis ir natūralus procesas, jau nuo seniausiųjų laikų liečia visas pasaulio šalis. Yra kraštų, kuriems dėl prieaugio stokos, valdant tuščius ir turtingus žemės plotus, be imigrantų būtų neįmanoma nė verstis. Tie kraštai, kaip amžinai mojuojančios rankos, ne vieną kviečia palikti gimtą šalį ir keltis laimės ieškoti svetur. Ir dažnai ne tik laimės, bet ir laisvės bei saugumo. Užtat visada buvo ir lieka ryškūs du motyvai, dėl kurių paliekamas savas kraštas – tai ekonominis ir politinis. Visais išeivijos laikotarpiais tos priežastys pynėsi ir maišėsi. Mūsų pirmieji išeiviai paliko Lietuvą dėl carizmo persekiojimų ir ieškodami laimės. Daug pokarinių išeivių sklaidėsi po pasaulį kaip politiniai pabėgėliai, nors tolydžio ne vienas susiliejo su geresnio ekonominio gyvenimo ieškotojais, savo dvasia ir siekiais tapdami emigrantais. Dabar taip pat ryškėja naujųjų išeivių tos pačios kategorijos. Laisvos Lietuvos durys į Vakarus vis labiau pravertos, ir vis dėlto pasigirsta balsų, įspėjančių, kad vargu ar vertėtų skubėti, jei ir galimybės atsiranda. Motyvuotai ir aiškiai patariama pirma gerai apsidairyti, gerai ir pasiruošti, užuot iš karto šokus per Atlantą be jokio plano, kas bus toliau. Žinoma, taip daroma bėgant iš kalėjimo.

Visi matom, kad tuo tarpu Lietuvoje ekonominiai reikalai, nebežiūrint viso kito, nėra geri. Ta dingstimi plačiai į Vakarus pravertos durys gali pasirodyti kaip vienintelis atsakymas į varginančias ir nebeišsprendžiamas medžiaginės gerovės problemas. Bet vis dėlto ūmus apsisprendimas tos gerovės siekti, paliekant gimtąjį kraštą, gali pavirsti skaudžiu susižalojimu, kai kuriais atvejais visai nebepagydomu, jau nekalbant apie skriaudą atgimstančiai Tėvynei, kuriai reikalingas kiekvienas įnašas, stiprinantis vienybę ir kovingumą. Tėvynę palikusiųjų bejėgiškumas prisidėti prie bendrojo darbo gali virsti nesibaigiančiu sąžinės priekaištu, kuriam išsipirkti mūsų planetoje nėra nei tokio miesto, nei krašto. Be to, ieškojimas medžiaginės gerovės dažnam neturi ribų. Į tą sūkurį patekęs žmogus užuot jautęs laimę, gali tapti visiškai nelaimingas, paskendęs begalinių rūpesčių ir nesibaigiančių galimybių tvane. Taigi pravertos durys nebūtinai reiškia, kad pro jas reikia išeiti. Gal pro jas reikia ateiti, sugrįžti ir bandyti Lietuvą padaryti tokią, iš kurios niekas nebenorėtų ir nebeturėtų iškeliauti į svetimąsias nežinias. **ČS**

ŠIAME NUMERYJE

- Paminėta Juodojo kaspino diena Toronte – **1, 3 psl.**
- Žemaičių krikštas – **2 psl.**
- Marcus Kolga: Vladimir Putin's manufactured history – **3 psl.**
- Seimas žengė sveikintiną žingsnį – **4 psl.**
- Kanados lietuvių menininkų darbų paroda Otavoje – **5 psl.**
- Antanui Vienuoliui – 135 – **9 psl.**
- Paskyrusi gyvenimą ir darbus vaikams – **10 psl.**

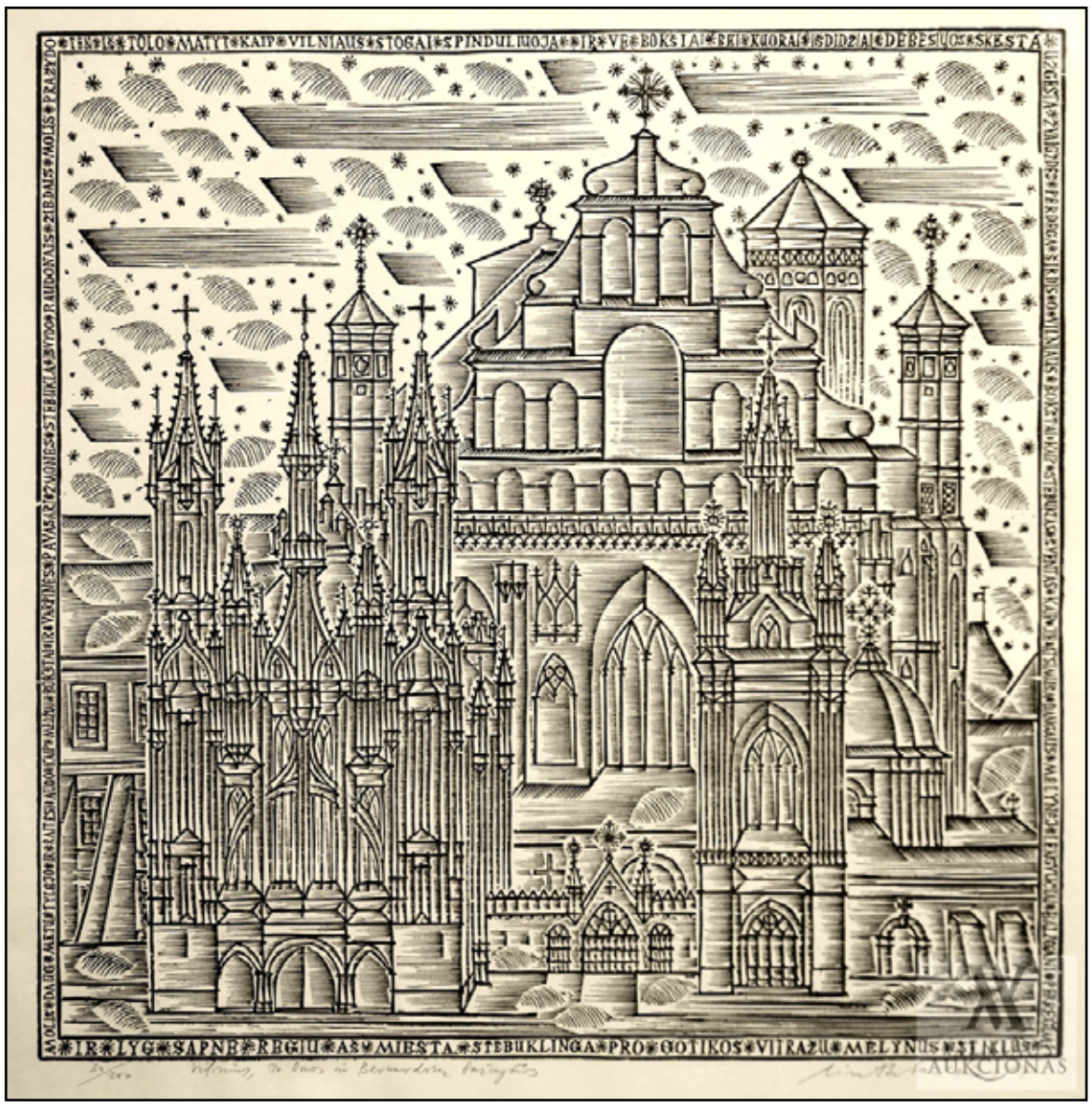

Dail. R.Gibavičiaus (Lietuva) grafikos piešinys iš ciklo "Vilnius"

Paminėta Juodojo kaspino diena Toronte

Rugpjūčio 23 d. Toronte, Ontario parlamento rūmų priėmimo salėje buvo surengtas Juodojo kaspino dienos minėjimas

Jame dalyvavo Kanados lenkų, lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, albanų bendruomenių vadovai ir atstovai, Kanados ir Ontario parlamento nariai, Lenkijos diplomatai. Pirmą kartą šis svarbus politinis renginys vyko oficialioje aplinkoje – provincijos parlamento rūmuose. Minėjimą surengė Kanados lenkų kongresas, renginio programai vadovavo Teresa Berezowski, fondo "Tribute To Liberty" valdybos narė ir Kanados lenkų kongreso pirmininkė. Tylos minute buvo pagerbtas visų komunizmo ir nacizmo aukų atminimas. Išsamiau apie šio gėdingo Molotov – Ribbentrop 1939 m. sandorio sudarymo aplinkybes ir jo reikšmę vėlesniems įvykiams pristatė Barbara Zablotny, Kanados lenkų kongreso atstovė. Baltiečių federacijos pirmininkas Andris Kesteris priminė, kokią kainą sumokėjo ne tik Centrinės ir Rytų Europos valstybės, bet ir visas pasaulis: nedoras politinis suokalbis, kuriam niekas neužkirto kelio, pakeitė valstybių ir milijonų žmonių likimus. II Pasauliniui karui baigiantis, Latvija, Lietuva, Estija ir kitos valstybės prarado šimtus tūkstančių savo piliečių, kurie nuo sovie-tinio teroro traukėsi į Vakarus. Esame ir visada būsime dėkingi Kanadai, kuri svetingai priėmė iš gimtinės išblokštus europiečius, suteikė galimybę turėti saugius namus, auginti šeimą ir prisidėti prie valstybės gerovės stiprinimo. Neužmiršdami praeityje parodyto svetingumo, mes privalome būti dėkingi ir už šiandien Kanados rodomas pastangas, kad nesikartotų skaudi istorija. Ir šiandien Latvijoje Kanados kariai kartu su latviais ir kitų NATO valstybių pasiuntiniais stiprina mūsų rytinės sienos gynybą ir saugumą. **Nukelta į 3-ią psl.**

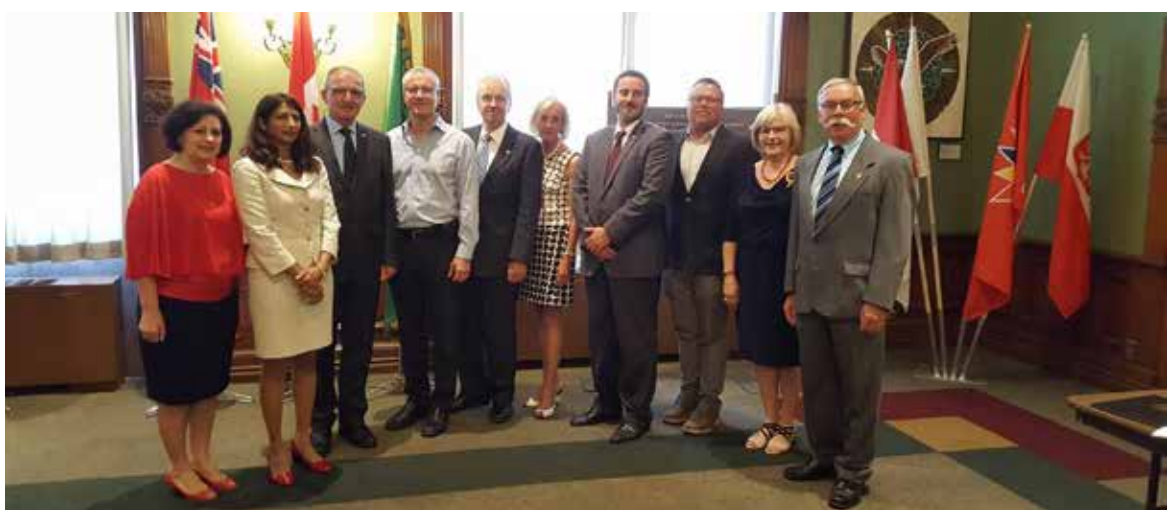

Juodojo kaspino minėjimo organizatoriai ir dalyviai Ontario provincijos parlamento rūmuose

Žemaičių krikštas

Po Žemaičių vyskupystės jubiliejinio minėjimo visi drauge – rengėjai, svečiai ir programos dalyviai

Rugpjūčio 19-20 d.d. Varniuose vyko Telšių vyskupijos penktasis eucharistinis kongresas bei baigiamasis Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų minėjimas

Šiais, palaimintojo arkivysk. Teofiliaus Matulionio metais, Telšių vyskupijoje įvairiais renginiais paminėtas Žemaičių krikštas ir Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų jubiliejus. Surengta daug renginių ir įsimintinų parodų, išleista mokslinių-informacinių leidinių, sutvarkyta nemažai šventovių.

Vytautas 1415 m. rudenį į Konstancą pasiuntė 60-ies jau pakrikštytų žemaičių didikų delegaciją, kuriai vadovavo Jurgis Gedgaudas ir Jurgis Galminas. Tų pačių metų gruodį delegacija buvo iškilmingai priimta Konstanco katedroje, o po poros mėnesių posėdyje buvo perskaitytas žemaičių skundas, kuriame išvardytos kryžiuočių skriaudos žemaičiams. Susirinkimas, nelaukdamas, kol bus išrinktas naujas popiežius, ėmėsi veiksmų – Lvovo arkivyskupas Jonas ir Vilniaus vyskupas Petras įpareigoti įsteigti Žemaičių vyskupiją ir paskirti jai vyskupą. Tai buvo bene vienintelis atvejis Bažnyčios istorijoje, kai visuotinis susirinkimas įsteigė vyskupiją. Žemaičių vyskupija su centru Medininkuose (Varniuose) įsteigta 1417 m.

Kaip „Lietuvių enciklopedijoje“ rašė prof. Zenonas Ivinskis, Richentalis, turtingo Konstanco raštininko sūnus, tikro miestiečio žvilgsniu aprašė jo mieste įvykusį bažnytinį susirinkimą. Jis pateikė žymių dalyvių atvykimo datas, kartais neaplenkdamas išvardyti ir jų palydovus bei tarnus, aprašė įvairias iškilmes, sužymėjo joms padarytas išlaidas, maisto produktų kainas, jų svyravimus ir t.t. Apie posėdžius Richentalis gaudavo žinių iš susirinkimo dalyvių, nes sugebėjo užmegzti daug pažinčių, apklausdamas net heroldus (Europos karalių ir didikų atstovus – šauklius), taip pat jis rėmėsi ir oficialiais šaltiniais. Lietuva kronikoje minima 14 kartų.

Apie šį istorinį įvykį pasakojo Žemaičių vyskupystės muziejuje Varniuose surengta paroda *Konstanco bažnytinis susirinkimas Ulricho von Richentalio piešiniuose*. Vokiečių kronikininko piešiniai suteikia žinių apie Konstanco susirinkimą, vykusį 1414-1418 m., ir jame dalyvavusią Vytauto ir Jogailos delegaciją, Žemaičių atstovus. Miniatiūrose pavaizduota susirinkimo eiga: delegacijos, jų vadovų ir narių herbai, atvykimas, svarbiausi dalyviai, posėdžiai, sprendimai, religinės apeigos bei iškilmės, popiežiaus Martyno V konklava. Richentalio (1370 – 1437) kronika yra vertingas istorijos ir ikonografijos šaltinis.

1417 m. spalio 24 d. vyskupų rašte pasakyta, kad jie atvyko į žemaičių žemę Vytauto valia ir sutikimu. Viso šio švento reikalo pradininkas ir vadovas yra Vytautas. Žemaičiai juos sutikę pagarbiai ir elgėsi žmoniškai. Daugelis tūkstančių žmonių, abiejų lyčių ir vaikų, priėmė šventą krikštą. Žemaičių gentis, rašė jie, nėra įpratusi gyventi miestuose, todėl jų vyskupui buvo parinkta Varnių vietovė (Locus) Medininkų valsčiuje (Districtus). Varnių gyvenvietei Vytautas pridėjo Medininkų vardą. Įkurtą katedrą jie pavadinę Švč. Trejybės, Dievo Motinos Mergelės Marijos, apaštalų šv. Petro ir Pauliaus ir kankinio šv. Aleksandro vardais. Taip pat jie įkūrė kapitulą, sudarytą iš šešių kanauninkų. Pirmuoju žemaičių vyskupu jie įšventino Vytauto pasiūlytą lietuvį Motiejų.

Vytautas Didysis – Varnių katedros steigėjas, įamžintas katedros altoriuje

Antano Ivinskio ntr.

Šiuo Žemaičių vyskupystės jubiliejumi prisimename ir krikščioniško tikėjimo, ir mūsų krašto vakarietiškos kultūros šaknis. Turime didžiuotis, kad mūsų protėviai Žemaitijoje, apsvarstę krikščioniško tikėjimo esmę, siekė, kad ir jo priėmimas būtų laisvas ir sąmoningas. Prieš 600 metų Žemaičių pateiktas prašymas Bažnyčios visuotiniame susirinkime Konstancoje aiškiai paliudijo apie laisvą tautų apsisprendimo teisę ir tarptautinių sutarčių sampratos stiprėjimą.

Telšių vyskupijos vyskupas koadjutorius Kęstutis Kėvalas

Žemaičių krikštas ir katedros statyba įamžinta katedros apdailoje. Buvusioje Varnių (Medininkų) katedroje 2008 m. birželio 29 d. 600 metų Žemaičių krikšto jubiliejui buvo pašventintas naujas paminklinis altorius su reljefų kompozicijomis. Vienoje iš jų atsispindi ir katedros, kuri pradėta statyti 1417 metais, įsteigimas. Beveik dešimtmetį kurto puošnaus altoriaus architektė Gražina Pajarskaitė, reljefų dailininkas Petras Repšys, projekto sumanytojas ir vadybininkas Antanas Ivinskis. **Inf.**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tevzib.com • Teviskes ziburiai
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – $85 (paprastu paštu), **$135** (1 klasės paštu)
RĖMĖJO – $105 (paprastu paštu), **$155** (1 klasės paštu)
Į UŽJŪRIUS – $185 (oro paštu), **$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)
JAV – $105 reguliari, $125 – rėmėjo, **$165** – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad. –** Rima Žemaitytė-De Iuliis, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. **Tinklalapio redaktorė** – Andrea Benotaitė.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.
We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

KLF

Marcus Kolga: Vladimir Putin's manufactured history

Marcus Kolga *is a documentary filmmaker and a human rights advocate. An expert on Baltic Sea region and Russian foreign policy, he is the publisher of UpNorth.eu and is a senior fellow at the Macdonald-Laurier Institute's Foreign Policy Centre.*

In many ways, Aug. 23 marks the 78th anniversary of the start of the Second World War.

On this day, in 1939, Adolf Hitler and Josef Stalin signed a friendship pact that included a secret protocol carving up Central and Eastern Europe between them. The treaty, known as the Molotov-Ribbentrop Pact, formally triggered the start of the Second World War as it facilitated a collaborative joint Nazi-Soviet attack and occupation of Poland and later the illegal Soviet annexation of the Baltic States.

Anyone mentioning these historical facts in Russia today risks a fine and even imprisonment in the repressive reality that historians and journalists living in Vladimir Putin's Russia, are forced to endure.

In 2014, Putin signed a Russian law that criminalizes "the denial of the facts" and anything the Kremlin determines as the "dissemination of deliberately false information on the activities of the Soviet Union during the Second World War."

In 2016, a courageous Russian blogger named Vladimir Luzgin was fined $3,887 by a regional court in Perm for having violated the law that criminalizes anything but the Kremlin's version of history. Luzhin's crime? Stating that "the communists and Germany jointly invaded Poland."

Last week, the Russian ministry of foreign affairs accused Polish Foreign Minister Witold Waszczykowski, of historical "forgery" and "insulting remarks" when he commented about Soviet and Nazi collaboration when the two regimes attacked his country in 1939. Like Luzgin, the Polish minister could also be charged with speaking the truth about Hitler's and Stalin's cooperation and the terrifying darkness of Soviet occupation that most of Central and Eastern Europe was kept under until 1991.

Any mention of Soviet-Nazi collaboration conflicts with Putin's version of Russian history. In Putin's world, Stalin was the hero who liberated Europe and under whose leadership, the occupied Baltic States, Ukraine, Belarus and other Soviet satellites, prospered thanks to Soviet benevolence. Putin has crafted himself as Stalin's heir, and as such, there's little room for the "truth" about the 30 million who were murdered by Stalin's regime, let alone any other inconvenient fact about Soviet occupation or mass repression.

The core historical truths that the Molotov-Ribbentrop Pact is central to represent the greatest threats to Putin's manufactured history. From it follow the coordinated Nazi and Soviet invasions of Poland in September 1939 and, shortly thereafter, the Soviet military occupation of the Baltic States. After staging referendums in the Baltic States to join the Soviet Union in August 1940, all three were swallowed into the Soviet Union without a single shot being fired.

The Soviet occupation dealt a devastating blow to Estonia's ethnic minorities, whose rights were enshrined in its uniquely progressive constitution that gave minorities broad autonomous rights. Under Soviet occupation, ethnic and religious minorities, including Jews, were no longer allowed an independent voice; they pre-empted the future Nazi occupiers by liquidating and banning culturally autonomous groups and their organizations.

In June 1941, Soviet authorities rounded up tens of thousands of Estonians, Latvians and Lithuanians and deported them to distant Gulag slave labour camps. Thousands died in inhumane conditions as they were transported for weeks with little food or water across the vast Russian interior.

When Nazi forces invaded the Baltics and eastern Poland in 1941, the murderous repression that the Soviet-Nazi pact had imposed took on new symbols: the swaztika and iron cross, but little else changed.

As Stalin's armies forced the Nazi retreat in 1944, hundreds of thousands of Europeans fled west, fearing the return of Soviet occupation. Nearly every family in the Baltic States was touched by Nazi or Soviet terror – many by both. The unbearable possibility of arbitrary detention, deportation, torture and even execution forced hundreds of thousands to flee to Sweden and areas in Germany, temporarily occupied by the Western Allies.

Unlike the western European nations that were liberated by the United States, United Kingdom, Canada and their Allies, Eastern and Central Europe were forced to endure nearly 50 additional years of occupation, repression and terror at the hands of the Soviet Union.

Throughout the 1950s, hundreds of thousands of war refugees, fleeing Soviet and Nazi terror, found safety in Canada, where they and their families continue to make important contributions to the Canada we know today.

In Canada and the entire free world, we must fortify our resolve to recognize the Kremlin's relentless attacks on facts and truth. On Aug. 23, we must reject Putin's ongoing falsification of history and never allow the victims of Soviet and Nazi occupation and terror to be forgotten.

***Ottawa Citizen*, August 23, 2017**

Paminėta Juodojo kaspino diena Toronte

Atkelta iš 1-o psl.

Paroda apie lenkų kilmės kanadiečius, kovojusius II Pasauliniame kare

Rusijos propagandos mašina visais įmanomais būdais bando bauginti, skleisti paniką ir nepasitikėjimą, kaltina provokuojamu elgesiu. Štai kodėl mums būtina susirinkti ir prisiminti praeitį. Juodojo kaspino diena turi būti tas skaudus ir viešas priminimas pasauliui, kad už bandymus nepastebėti blogio ir agresijos gali būti vėl mokama skaudi kaina. Mes turime būti vieningi, kad istorija nepasikartotų.

Apie sunkius išbandymus praeityje ir šiandien kalbėjo Kanados parlamento narys Borys Wrzesnewskyj, Lenkijos gen. konsulas Toronte Grzegrorz Morawski, Wladyslaw Lizon, provincijos parlamento narės Cherie DiNovo, Dipika Damerla ir kiti. Minėjimo dalyviai susipažino su paroda, kurią parengė Kanados lenkų istorijos instituto istorikai. Nuotraukos ir dokumentai iškalbingai papasakojo apie Kanados lenkų bendruomenės paramą Kanadai ir kitoms sąjungininkėms II pasaulinio karo metais, jų patirtas aukas.

***TŽ* inf.**

Žinios iš Lietuvos

PORTUGALIJOS KARIAI LIETUVOJE

Rugpjūčio 29 d. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Portugalijos prezidentu Marcelo Rebelo de Sousa. Susitikime abiejų valstybių vadovai aptarė saugumo padėtį regione ir Europoje, bendradarbiavimą NATO, ES energetinio saugumo stiprinimą ir kitus svarbiausius klausimus, dvišalių ryšių plėtrą. Portugalija jau trečią kartą į Lietuvą atsiuntė karines pajėgas bei techniką. Ji taip pat jau trejetą kartų saugojo oro erdvę virš Baltijos valstybių ir ketina vėl tarnauti oro policininkais 2018 metais. Portugalijos kariai sėkmingai dalyvauja Lietuvoje vykstančiose tarptautinėse karinėse pratybose, Baltijos jūroje saugumą padeda užtikrinti Portugalijos laivai.

LIETUVA PASISAKO UŽ SANTUOKĄ IR ŠEIMĄ

Europinę iniciatyvą dėl šeimos apibrėžimo „Mama, tėtis ir vaikai – Europos piliečių iniciatyva santuokai ir šeimai apsaugoti" Lietuvoje parašais parėmė beveik 39,000 piliečių, praneša Vyriausioji rinkimų komisija. Europos piliečių iniciatyva „Mama, tėtis ir vaikai" siekiama Europos sąjungos teisyne nustatyti, kad santuoka yra nuolatinė ir ištikima vyro ir moters sąjunga, o šeima – pagrįsta santuoka ir (arba) giminyste. Pagal šį apibrėžimą šeima taip pat būtų laikoma, pavyzdžiui, vieniša mama ar tėtis ir jų vaikai, tačiau šeima nebūtų laikoma vienalytė partnerystė. ES piliečių iniciatyva „Mama, tėtis ir vaikai" ES komisijoje registruota 2015 metų gruodžio 11 dieną. Iniciatyvos organizatoriai – piliečių komitetas – turėjo vienerius metus, per kuriuos galėjo rinkti būtinus parašus. Tam, kad ES institucijos nagrinėtų pasiūlytą šeimos sampratos įstatymą, būtina surinkti mažiausiai 1 mln. ES piliečių parašų iš ne mažiau kaip septynių valstybių – narių. Kiekvienoje iš valstybių pritarimą savo parašais turi išsakyti tam tikras numatytas mažiausias piliečių skaičius. Lietuvai nustatytas minimalus skaičius buvo 8,250 balsų.

LAISVĖS BALSAS LIETUVOS KAIMYNAMS

Rugpjūčio pabaigoje Lietuvoje įjungtas ilgo nuotolio vidurinių bangų siųstuvas, skirtas perduoti "Laisvosios Europos" radijo programas kovai su Rusijos propaganda rusų ir gudų kalbomis. Naująjį siųstuvą Lietuvai perdavė Jungtinės Valstijos, jis pakeis beveik tris kartus silpnesnį senąjį siųstuvą, kuris Sitkūnuose veikė ilgiau nei 40 metų. Naujuoju siųstuvu tikimasi pasiekti Rusijos, Gudijos ir Ukrainos klausytojus. Iš Lietuvos perduodamos "Laisvosios Europos" radijo programos pasiekia apie 100 milijonų klausytojų europinėje Rusijos dalyje, Gudijoje, Ukrainoje ir Moldovoje. Pasak Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovų, radijas šiuo metu yra pigiausia ir bene veiksmingiausia priemonė kovai su Rusijos propaganda. Šiuo metu "Laisvosios Europos" radijas perduoda kasdien dešimt valandų trukmės programas. Centrinė šio radijo būstinė yra Vašingtone, tačiau jo veikla sutelkta radijo laidų centre Prahoje.

STEIGIAMAS LITVAKŲ KULTŪROS IR MENO CENTRAS

Lietuvos vyriausybė valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus (VVGŽM) projektui skiria 5 mln. eurų iš 2014-2020 m. Europos sąjungos paramos fondų. Istoriniame Pylimo g. 4 pastate, kuriame tarpukariu veikė Tarbut žydų gimnazija, netolimoje ateityje įsikurs dar vienas Vilniaus Gaono žydų muziejaus padalinys – Litvakų kultūros ir dailės centras (LKDC). Jame bus surinktas po visą pasaulį išbarstytas Lietuvos žydų meninis ir kultūrinis paveldas, išryškinamos pasaulinio garso kūrėjais ir išradėjais tapusių išeivių iš Lietuvos sąsajos su jų lietuviška-žydiška kilme, tradicijomis ir kultūrine aplinka Lietuvoje. Parodose planuojama supažindinti su ne tik pasaulyje žymių menininkų kūriniais, bet ir atskleisti lankytojams iki šiol nežinomų ar užmirštų litvakų rašytojų, poetų, dailininkų, muzikantų, dramaturgų ir aktorių kūrybą.

SUGAUTI NARKOTIKŲ TIEKĖJAI

Australijos teisėsauga žada bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais ir tirti „lietuvių nusikalstamo susivienijimo" veiklą, po to, kai Prancūzijos teisėsauga Ramiajame vandenyne sulaikė lietuvius ir latvį, įtariamus gabenus laivu didelį kiekį narkotinių medžiagų Australijos rinkai. Sulaikytoje jachtoje „Afalina" aptikta 1,46 tonos kokaino.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

Seimas žengė sveikintiną žingsnį

Algimantas ZOLUBAS

1941 m. birželio sukilimo diena – Birželio 23-ioji kaip atmintina 1997 m. liepos 3 d. įrašyta tarp Lietuvos atmintinų dienų, tačiau „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ Respublikos teisės aktu nebuvo įteisintas.

Birželio sukilimo minėjimas Nepriklausomybės aikštėje 2017.06.23. Kalba Vytautas Landsbergis

Ką gi minime, į ką atsiremiame? Ar į chaotišką, gal ir neblogą, tačiau neapibrėžtą, manipuliacijoms pasiduodantį, ar turime sukilimą skelbiantį, prieš okupaciją sukilti duotą signalą – istorinį akcentą? Turime pareiškimą *Birželio sukilimo deklaravimas*, paskelbtą 1941 m. birželio 23 d. per Kauno radiją, kuris ir paskatino Tautą sukilti. Štai jis:

„Susidariusi Laikinoji ir naujai atgimstančios Lietuvos vyriausybė šiuo skelbia atstatanti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę. Prieš viso pasaulio tyrąją sąžinę jaunoji Lietuvos valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. Žiauraus bolševikų teroro iškankinta lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautiniais vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais.“

Lietuvos laikinosios vyriausybės 1941 m. birželio 23 d. priimto, per Kauno radiją paskelbto pareiškimo *Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas* tekstas yra įrašytas Kauno radiofono garso plokštelėje Decelith 36251, kuri saugoma Lietuvos vaizdo ir garso archyve, saugojimo Nr. 2772.

Vilniuje Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos ir kitų visuomeninių organizacijų rūpesčiu minėjimas jau treti metai iš eilės vyko Nepriklausomybės aikštėje, vyksta Kaune ir kitose Lietuvos vietose, tik valstybiniu lygmeniu neskiriama ir minutė pagerbti 2,000 žuvusių sukilimo dalyvių atminimą.

2016 m. birželio 23 d. Seimas, užuot *Nepriklausomybės atstatymo deklaravimą* savo nutarimu įteisinęs kaip mūsų vadavimosi iš okupacijos istorinį akcentą – Valstybės aktą, svarstė ir balsavimui pateikė rezoliuciją-pareiškimą, tačiau net tokiai rezoliucijai-pareiškimui nebuvo pritarta (už – 31, prieš – 1, susilaikė – 45). Pasigirdus iš pasisakančiųjų, kad Sukilimas ir Laikinoji vyriausybė gali būti siejami su žydų genocido pradžia, vienam Seimo nariui pasiūlius ją ta kryptimi redaguoti, Seimas redagavimui pritarė.

Pritrūkus argumentų Sukilimui ir Laikinajai vyriausybei mesti šešėlį, pasitelkta absurdiškai pritempta sąsaja su žydų genocido pradžia. Tiek Sukilimo paskelbimas, tiek Laikinosios vyriausybės veikla niekaip nėra susijęs su žydų genocido pradžia. Genocidas vyko pagal nacių planus Laikinajai vyriausybei nedalyvaujant ir jos neatsiklausus. Sukilimo skelbėjus ir Laikinąją vyriausybę tuomet reikėtų kaltinti ir už anuomet vykusias Rainių, Pravieniškių, Juodupės, Panevėžio gydytojų žudynes, nes jų pradžia sutapo su Sukilimo paskelbimu.

Jei Sukilimas įtrauktas į Minėtinų dienų sąrašą, jei tą dieną mini visuomenė, tai sukilimą jau esame įvertinę kaip teigiamą reiškinį. Tiek Lietuvoje, tiek JAV, kur Sukilimo byla buvo nagrinėjama su ypatingu dėmesiu, šešėlis dėl žydų genocido pradžios Sukilimui ir Laikinosios vyriausybės vadovui Juozui Brazaičiui buvo išsklaidytas. JAV atstovų rūmų Teisės komiteto Imigracijos pakomisės pirmininkas Jashua Eilbergas 1975 metų sausio 13 d. oficialiai kreipėsi raštu į JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos pirmininką Algimantą Gečį informuodamas, kad kaltinimai J.Brazaičiui ir J. Šlepečiui yra nepagrįsti ir patikino, kad šis dokumentas padės sumažinti tas įtampas ir nusivylimus, kuriuos tie du vyrai ir jų draugai turėjo patirti. Tačiau kažkam įtampas ir nusivylimus teberūpi skatinti, kažkokią naudą iš to išpešti.

Yra kita akivaizdžiai esminė, ne menama, o reali priežastis. Šiuo balsavimu Seimas parodė nuoseklų palankumą LKP atžvilgiu – Seimo posėdyje 2016 m. birželio 9 d. partijos nepasmerkę ir neįvardinę nusikalstama, Tautos genocidą vykdžiusia organizacija, dauguma balsavo prieš arba susilaikė, nes sukilimas buvo nukreiptas prieš sovietinį okupantą, o pastarojo organizatorė ir įkvėpėja buvo SSRS Komunistų partija, kurios padalinys buvo LKP, taigi balsuojant už rezoliucijos priėmimą, drauge būtų smerkiamas ir SSRS KP padalinys – LKP. Todėl ir prisireikė rezoliucijos redagavimo. Balsuoti už redaguotą rezoliuciją Seimas nusprendė birželio 28 d. Tačiau redaguotos rezoliucijos redakcinė grupė nepateikė, todėl dėl jos balsavimas neįvyko, taigi liko galioti Seimo sprendimas – rezoliucijai-pareiškimui nepritarti.

Rezoliucijomis paprastai išreiškiami siekiai, įpareigojimai, padėties vertinimai, nesuteikiantys sankcijos privalomai juos vykdyti, todėl valstybės aktais nelaikomi. Taigi Seimas pasinaudojo tokiu dokumento statusu, savo aukščiausios valstybės institucijos galiomis, ir, tarsi pingpongo kamuoliuką atmetė, grąžino 2015 m. gegužės 22 d. konferencijai, vietoj Seimo nutarimo paskelbti “Birželio sukilimo deklaravimą” Valstybės teisės aktu.

Praėjo metai, išrinktas naujas Seimas 2017.06.27 savo rezoliucija ryžosi pasmerkti ir įvardyti LKP kaip nusikalstamą represinę organizaciją. Štai ji:

Lietuvos Respublikos Seimas,

minėdamas 1941 m. birželio 14-osios Sovietų Sąjungos okupacinio režimo vykdytų tremčių 76-ąsias metines;

pažymėdamas, kad 1940-ųjų birželio 15 d. įvykdyta brutali sovietinė Lietuvos okupacija atnešė Lietuvai ir jos žmonėms milžinišką žalą, o okupacijos metu įvykdyti okupacinio režimo nusikaltimų žmogiškumui vykdytojai iki šiol nesulaukia tinkamo tarptautinio ir nacionalinio valstybinio įvertinimo;

primindamas, kad panašaus pobūdžio nacių režimo nusikaltimai tiek Vokietijoje, tiek nacių okupuotose teritorijose tarptautinės bendruomenės pastangomis buvo teisiškai įvertinti Niurnbergo Tribunolo ir kad šio proceso metu buvo įvertinti ne tik atskirų nacių režimo lyderių ar veikėjų padaryti nusikaltimai, bet ir pati nacionalsocialistų partija buvo pripažinta nusikalstama;

sveikindamas jungtinę 2015 m. lapkričio mėn. 5 d. Baltijos šalių Teisingumo ministerių deklaraciją, kurioje aiškiai ir nedviprasmiškai pripažinta būtinybė tinkamai įvertinti okupacinio komunistinio režimo padarytą žalą ir užtikrinti, kad ateities kartos įgautų pilną supratimą apie okupacinio laikotarpio nusikaltimus ir jų vykdytojus.

įsitikinęs, kad siekiant adekvataus tarptautinio sovietinių okupacinių nusikaltimų įvertinimo, pati Lietuva turi būti atlikusi viską, kas yra būtina, kad tokie nusikaltimai būtų politiškai ir teisiškai įvertinti nacionaliniu lygiu;

pabrėždamas, kad 1998 m. liepos mėn. 16 d. Seimo priimtu Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl SSRS Valstybės Saugumo Komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ 1-uoju straipsniu buvo konstatuota, kad “SSRS valstybės saugumo komitetas (NKVD, NKGB, MGB, KGB – toliau VSK) pripažįstamas nusikalstama organizacija, vykdžiusia karo nusikaltimus, genocidą, represijas, terorą ir politinį persekiojimą SSRS okupuotoje Lietuvos Respublikoje”;

primindamas, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas ne kartą konstatavo lemiamą Sovietų Sąjungos komunistų partijos vaidmenį okupuojant ir aneksuojant Lietuvą bei kitas Baltijos valstybes (Kuolelis ir kiti prieš Lietuvą, Ždanoka prieš Latviją, kt. bylos);

atsižvelgdamas į 1949 m. vasario mėn. 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) Tarybos Deklaraciją, kurioje paskelbta, kad „Komunistų partija, kaip diktatūrinė ir iš esmės priešinga pagrindiniam Lietuvių tautos siekimui ir kertiniam Konstitucijos nuostatui – Lietuvos nepriklausomumui, yra nelaikoma teisine partija“;

pažymi, kad Lietuvos komunistų partija (LKP) sovietinės okupacijos laikotarpiu (1940-1941 m. ir 1944-1990 m.) šalyje įtvirtino diktatūrą, veikė kaip paklusni ir iniciatyvi SSKP valios reiškėja ir įgyvendintoja srities organizacijos teisėmis bei yra atsakinga už šias SSRS okupacines valdžios priemones: Lietuvos piliečių genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus, įskaitant masines represijas, terorą, baudžiamąsias akcijas, trėmimus, kovotojų už Lietuvos laisvę, taip pat civilių gyventojų naikinimą, režimo priešininkų kalinimą ir kankinimą, kitokį jų persekiojimą, sovietizaciją, okupuotos Lietuvos piliečių ir juridinių asmenų turto nacionalizaciją ir konfiskaciją, prievartinę kolektyvizaciją, prievartinę mobilizaciją į SSRS kariuomenę, ateizaciją, cenzūrą, kultūros ir religijos paminklų naikinimą bei kitokį pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių paneigimą;

konstatuoja, kad SSKP padalinio Lietuvoje Lietuvos Komunistų partijos veikloje galimai yra nusikalstamos veiklos požymių, organizuojant ir per pavaldžias represines struktūras vykdant nusikaltimus prieš Lietuvos gyventojus – genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus;

kviečia Lietuvos Respublikos Vyriausybę, vadovaujantis susiklosčiusia Lietuvos įstatymų leidybos tradicija vertinant Sovietų Sąjungos represines struktūras Lietuvoje (žr. įstatymą “Dėl SSRS Valstybės Saugumo Komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos)”, kuo skubiau parengti Lietuvos Respublikos įstatymą, kuris Lietuvos Komunistų partiją pripažintų nusikalstama organizacija;

pabrėžia, kad šioje rezoliucijoje yra sprendžiama Lietuvos Komunistų partijos kaip juridinio asmens nusikalstamos veiklos vertinimo problema, o konkrečių asmenų, vykdžiusių ar dalyvavusių vykdant okupacinio režimo nusikaltimus, baudžiamosios atsakomybės klausimas yra sprendžiamas šiuo metu galiojančiais, baudžiamąją atsakomybę realizuojančiais įstatymais.

Balsavo Seimo nariai 78 iš 141. Balsavimo rezultatai: už 53, prieš 1, susilaikė 24, rezoliucijai pritarta. Tai sveikintinas, pagarbos vertas naujo Seimo žingsnis, liudijantis išrinktųjų apsivalymą nuo komunistinio paveldo. Kadangi tariami kliuviniai “Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas” įteisinti Respublikos teisės aktu jau pašalinti, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga 2017.07.12 kreipėsi į LR Seimo pirmininką Viktorą Pranckietį su raginimu 1941 m. birželio 23 d. pareiškimą “Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas” teisiškai įvertinti ir paskelbti LR teisės aktu.

Visuomenė viliasi, kad netrukus bus žengtas ir antras žingsnis, įtvirtinantis Valstybės raidai svarbų Birželio 23-sios istorinį akcentą teisės aktu.

Buvusieji Lietuvos SSR laikinosios AT prezidiumo nariai. Kaunas, 1940 m. rugpjūčio 25 d. Ntr. iš Ypatingųjų archyvų parodos

Kanados lietuvių menininkų darbų paroda Otavoje

KLD dailės parodoje – Kanados lietuvių dailininkų darbai

Liepos 28-30 dienomis Kanados sostinėje Otavoje, Lansdowne parke, Horticulture pastate vyko Lietuvių dienų šventė, skirta Kanados valstybės 150-ies metų jubiliejui. Tai buvo puiki proga Kanados lietuviams pristatyti plačiajai daugiakultūrei visuomenei lietuvišką kultūrinį paveldą: dainas, šokius, meną, maistą, papročius ir tradicijas. Galimybė atskleisti savo savitumą, tautines vertybes, parodyti talentus sutraukė daug lietuvių iš visos Kanados, Jungtinių Amerikos Valstijų ir svečių iš Lietuvos.

Aktyviai į šventės parodą įsitraukė ir lietuviai bei lietuvių kilmės dailininkai. Specialistai ir komisija atrinko menininkų paveikslus. Džiugu, kad parodoje dalyvavo ne tik patyrę menininkai, bet ir ką tik pradedantys eiti kūrybiniu keliu jaunieji dailininkai. Anot Lietuvos operos solisto Vytauto Juozapaičio, „Menas formuoja asmenybes, o kūrybingi žmonės – laisvi žmonės, kurie gali kurti laisvą visuomenę“. Tokių laisvų, drąsių, kūrybingų žmonių sugužėjo iš Otavos, Montrealio, Toronto, Kalgario. Tai Giedrė Abromaitis iš Otavos (Ontario), Ina Varkala iš Montrealio (Kvebekas), Elytė Balkytė- Zubis iš Kalgario (Alberta), Arūnas Remėza iš Toronto (Ontario), John Gytis Vazalinskas iš Montrealio (Kvebekas), Raimundas Piešina iš Otavos (Ontario), Vaiva Slapšys iš Toronto (Ontario). Jų paveikslais galėjo grožėtis ir norintys juos įsigyti visi svečiai.

Giedrė Abromaitis džiaugiasi, turėdama galimybę pirmą kartą pristatyti savo kūrybą tokioje reikšmingoje šventėje. Jos tikroviški peizažai persmelkti šviesa, nuskaidrinančia paveikslo motyvus.

Nuostabūs menininkės Inos Varkalos darbai žavi ne vieną parodų lankytoją. Ji savo darbus yra pristačiusi ne vienoje dailininkų parodoje. Menininkė dirba skirtingais stiliais ir įvairia tekstūra. Paveikslus lieja akriliniais ir vandeniniais dažais. Įkvėpimo ji gauna iš gamtos ir gyvūnų gyvenimo. Stilius artimas impresionizmui, kuris nukelia žmogų į ramios sielos pasaulį. Nuostabi jos paveikslų spalvų šviesokaita nuteikia optimistiškai. Inos Varkalos paveikslai puikuojasi ir privačiose kolekcijose.

Menininkės Elytės Balkytės-Zubis darbais grožėjosi visi šventės lankytojai. Šie metai Lietuvoje paskelbti tautinio kostiumo metais. Malonu, kad menininkai nepamiršta ir mūsų, lietuvių, tekstilės paveldo. E. Balkytės-Zubis darbuose visu grožiu atsiskleidė moters lietuvės

V. Slapšys paveikslas

tautiniai kostiumai, jų detalės.

Neseniai pradėjusio piešti Arūno Remėzos darbai visus stebino savo emociniu turiniu. Jo kūrybinio kelio pradžia dar vaikystėje – popierius ir pieštukas. Šiuo metu autoriaus kūrybinė vaizduotė išsilieja ant popieriaus ir drobės, nuolat bandant naujas išraiškos galimybes ir formas. Įspūdį daro dailininko paveikslų kompozicija, linijos, iškylantys užslėpti vaizdiniai, simboliai. Dauguma kūrėjo darbų perteikia jo paties išgyventus nuotaikas ar patirtis.

John Gyčio Vazalinsko darbai taip pat buvo pristatyti ne vienoje parodoje, meno galerijose. Jo paveiksluose atsispindėjo ryškiaspalviai miesto motyvai – jam būdingas urbanistinis peizažas. Nors tapytojas mėgsta vaizduoti gamtą ir kraštovaizdžius, jam patinka tiesiog „fotografuoti“ miesto vaizdus, nes tokie darbai reikalauja daug pastangų, kurios turi laužyti tradicines kompozicijos ribas, formą, šviesą ir spalvą. Dailininkas teigia: „Niekas manęs labiau neįkvepia, kaip žinojimas, kad mano tapyba sužadina atmintį ir sukelia kažkam šypseną“. J.G. Vazalinskas yra aktyvus menininkų sambūrio narys. Dailininko darbų yra įsigiję meno kūrinių mylėtojai Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Europoje, Australijoje.

Raimondas Piešina šventėje pristatė abstrakčių vaizdų paveikslus, kupinus vaizduotės ir intuicijos. Spalvų koloritas, judesys, besiveržianti energija atspindi pasaulio gamtos jėgų augimą, evoliuciją. Menininko paveiksluose spontaniškas spalvų žaismas, išsiliejantis akrilu drobėje, atskleidžia gyvybingą ir amžiną Žemės galią.

Vaiva Slapšys – jauniausia šventės parodos dalyvė, studijuojanti meną. Džiugu, jog ji taip pat pirmą kartą pristatė savo darbus tokioje šventėje. Tai gera proga kūrybiniam žingsniui į meno pasaulį.

Mes, lietuviai, esame ypatingos daugiakultūrės šalies dalis. Kanados Lietuvių dienos – puiki galimybė parodyti visai visuomenei mūsų lietuvių bendruomenės kūrybiškumą ir tuo bent dalele prisidėti prie Kanados 150-ojo jubiliejaus. „Menas – tai žavingiausias, pats griežčiausias, pats džiugiausias ir geriausias simbolis amžino, nepavaldaus protui žmogaus veržimosi į gėrį, tiesą, tobulybę“. (Tomas Manas)

Lina Čerbaitė-Mickienė, Montrealis. Autorės ntrs.

Kanados įvykių apžvalga

NAUJI KANADOS MINISTERIAI

Rugpjūčio 28 d. Kanados premjeras Justin Trudeau paskelbė pareiškimą dėl pakeitimų ministerijose. Carolyn Bennett, čiabuvių ir šiaurės reikalų ministerė, tampa krikščionių santykių ir šiaurės reikalų ministere. Jane Philpott, sveikatos ministerė, dirbs vietinių tarnybų ministere. Kent Hehr, veteranų reikalų ir krašto apsaugos ministeris, bus neįgaliųjų sporto ministeris. Carla Qualtrough, neįgaliųjų sporto ministerė, taps viešųjų paslaugų ir viešųjų pirkimų ministere. Ginette Petitpas Taylor, finansų ministerio sekretorė, tampa sveikatos ministere. Seamus O'Regan dirbs veteranų reikalų ministeriu ir valstybės gynybos ministerio pavaduotoju.

DĖMESYS ČIABUVIAMS

Kanados premjeras Justin Trudeau rugpjūčio 28 d. paskelbė pareiškimą, kuriame teigiama, kad šalies vyriausybė nori su čiabuviais atnaujinti santykius, pagrįstus pagarba, teisėmis, pagalba ir bendradarbiavimu. Per pastaruosius penkerius metus paskirta $8.4 bln., siekiant sukurti geresnę ateitį čiabuvių tautoms. 2017 m. jiems papildomai paskirta $3.4 bln. Numatyti 135 projektai, skirti statyti ar atnaujinti mokykloms, atnaujinta ir pastatyta 6,400 namų, 29 geriamojo vandens šaltiniai. Pirmosios tautos pasilieka jų pačių uždirbtas lėšas ir naudoja jas savo nuožiūra. Pasirašyta didžiausia savivaldos sutartis su Anishnabek tauta Ontario provincijoje: jie patys rūpinsis savo švietimo sistema. Kanados vyriausybė taip pat parengė naujus įstatymus, kurie suteiks galimybę išsaugoti vyriausybės ir čiabuvių tarpusavio santykius. Sukurta ministerių darbo grupė dėl įstatymų ir politikos, susijusios su čiabuvių tautomis, peržiūrėjimo, kuriai pirmininkauja teisingumo ministeris ir generalinis prokuroras Kanadoje.

GAISRAI BRITŲ KOLUMBIJOJE

Britų Kolumbijoje dega beveik 160 gaisrų. Kaip pranešė BC gaisrų tarnyba, nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio pabaigos užregistruoti 1,109 gaisrai, išdeginę 1,027,356 ha ir padarę nuostolių už $384.3 mln.

DERYBOS DĖL NAFTA

NAFTA – Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos sutartis – 20 metų siejo Kanados, Meksikos ir JAV ekonomiką. Naujam JAV prezidentui D. Trump reikalaujant (jis kaltina NAFTA dėl to, kad amerikiečiai prarado 700,000 darbo vietų), sutartis iki šių metų pabaigos turi būti peržiūrėta ir pakeista. Rugpjūčio mėnesį trijų šalių vadovai susitiko Vašingtone. Antras susitikimas įvyks Mexico mieste rugsėjo pradžioje, trečias – rugsėjo pabaigoje Otavoje, ketvirtas – Vašingtone, DC, spalio mėnesį. Manoma, kad svarstymai nusitęs į 2018 metus. Kanados užsienio reikalų ministerė Chrystia Freeland dar prieš susitikimą paskelbė, kad Kanada siūlo didinti automobilių gamyklų darbuotojų atlyginimus Meksikoje. Kanada sutartyje reikalauja skyriaus, pagal kurį nei viena šalis negali susilpninti aplinkos apsaugos ir turi remti pastangas kovojant su klimato kaita, taip pat skyriaus dėl lyčių lygybės bei čiabuvių teisių. Siūloma peržiūrėti 11 skyrių, pagal kurį bendrovės bylinėjasi su vyriausybėmis. Jau ne vienerius metus Kanada mėgina kovoti su JAV teiginiu “Pirk, kas pagaminta JAV”, turint galvoje statybines medžiagas. Kanada privalo apsaugoti šalies pieno ir paukštienos tiekimo ir valdymo sistemą, nes šie produktai nėra įtraukti į NAFTA, bei ankstesnį susitarimą dėl kultūros – knygų, žurnalų, laikraščių leidybos bei televizijos ir radijo laidų transliavimo.

PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAI RENKASI KANADĄ

Per dvi savaites nuo rugpjūčio 1 d. iki rugpjūčio 15 d. daugiau kaip 3,800 žmonių nelegaliai kirto Kvebeko provincijos sieną. Pasak Imigracijos departamento, Kanados raitoji policija (RCMP) liepos mėnesį sulaikė 2,968 neteisėtai kertančius prieglobsčio prašytojus į Kvebeką. Nuo birželio 1 d. Kanados sieną neteisėtai perėjo daugiau negu 7,000 žmonių. RCMP atstovo spaudai Claude Castonguay teigimu, tokie dideli pabėgėlių skaičiai iki šiol nebuvo žinomi.

Pagal Kanados spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

Argentinos lietuvių tautinių šokių grupė „Nemunas“ švenčia jau 108 -ąjį gimtadienį

Argentina

“Nemunui” jau 108-eri

Lietuvių savišalpos ir kultūros draugija „Nemunas“ paminėjo savo 108-ųjų metinių sukaktį. Ši draugija yra seniausia lietuvių institucija Pietų Amerikoje ir pirmauja tarp kitų tautų Berisso mieste. „Nemuno“ draugija buvo įsteigta 1909 metais.

Į” Nemuno” draugijos šventę Berisso mieste Buenos Aires provincijoje susirinko daugiau nei 200 žmonių. Prieš sveikinimus ir vakarienę buvo iškeltos Argentinos ir Lietuvos valstybinės vėliavos, vadovai ir žiūrovai giedojo Argentinos bei Lietuvos himnus. Nuo pakylos žodį tarė Jorge Nedela – Berisso miesto savivaldybės meras, kuris maloniai visus pasveikino, palinkėjo sėkmės ir smagios jubiliejinės šventės. Taip pat kalbėjo Susivienijimo lietuvių Argentinoje (SLA) valdybos atstovas Raul Stalioraitis, Lietuvių katalikų kultūros ir savišalpos draugijos „Mindaugas“ valdybos vicepirmininkas Adrian Glemza, Buenos Aires provincijos lietuvių bendruomenės karalienė Marianela Siperka ir vaikų karalienė Anabela Camilión Daskus. Lietuvių draugija „Nemunas“ pranešė šventės dalyviams apie gautus specialius sveikinimus. Juos atsiuntė Lietuvos užsienio reikalų departamento gen. direktorius V.Pinkus, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė D.Henkė, Panevėžio bendruomenių rūmų šokių ansamblių „Grandinėlės” ir „Miestelėnų“ meno vadovė, Lietuvos kultūros žymūnė Z.Rimkuvienė, tautiška kapela „Sutaras“, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovados reikalams, PLB valdybos sielovados reikalų ir Pietų Amerikos reikalų komisijų pirmininkas prel. E.J. Putrimas.

Šventinę programą pradėjo vaikų šokių grupė „Skaidra“, kuriai vadovauja Romina Fourment Kalvelis (Kalvelytė) ir Marianela Siperka (Siperkaitė), ir Mailen Machado. Šita grupė buvo įkurta 1971 metais, o joje šoka daugiau nei 20 vaikų nuo 2 iki 12 metų. Vaikai su džiaugsmu ir entuziazmu atliko savo programą. Po jų koncertavo veteranų šokių grupė „Pipiras“ ir jaunųjų šokių grupė „Nemunas“, šokę naujus šokius. „Nemunas“ yra koncertavęs visoje Argentinoje, taip pat Kanadoje 2000-aisiais metais per Pasaulio lietuvių šokių šventę. Ansambliui vadovauja Analia Dulkė ir Juan Ignacio Fourment Kalvelis. Žiūrovai dėkojo plojimais šokėjams už gražius tautinius šokius. Per vakarienę koncertavo senjorų grupė “Griaustinis”. Po koncerto ir pasisakymų Alfredo Dulkė „Nemuno“ draugijos valdybos vardu susirinkusiems tarė atsisveikinimo žodį.

„Nemuno“ gimtadienis baigėsi visiems stovint ir dainuojant *Ilgiausių Metų*. Ta pačia proga per „Nemuno“ lietuvių draugijos jubiliejų Argentinos lietuvių telkinys išsirinko savo karalienę. Ja tapo Melina Radziunas. Melina Radziunas atstovaus lietuvių bendruomenę Imigrantų šventėje. Berisso yra Buenos Aires provincijos Imigrantų sostinė. Čia kasmet, rugsėjį, švenčiama Imigrantų šventė (Fiesta Provincial del Inmigrante), kurioje Berisso mieste gyvenančių 23 tautų atstovai pristato savo kultūrą.

Lietuvių savišalpos ir kultūros draugijos „Nemunas” inf. ir ntrs.

LISS vasara

Gimnazistai - Lietuvai

Keturias savaites 15 gimnazistų iš įvairių Amerikos valstijų ir Kanados dalyvavo LISS (lietuvių išeivių studentų stažuotės) programoje *Gimnazistai – Lietuvai!* Ši savanoriavimo programa skirta paaugliams, norintiems susipažinti su kasdieniu bei kultūriniu Lietuvos gyvenimu ir savo labdaringu darbu prisidėti prie Lietuvos gerovės kėlimo. Ugdymo įstaigose, kuriose mokosi atvykę gimnazistai, yra būtina surinkti tam tikrą skaičių socialinio darbo valandų. Šiam tikslui pasiekti jaunuoliai pasirinko Lietuvą. Paklausite, kodėl? Būtent čia daugumos iš jų tėvelių šaknys. Šios vasaros programos dalyviai iš tolimiausių kampelių Lietuvoje susirinko birželio 28-ąją ir išvyko lygiai po mėnesio. Per tą laiką gimnazistai savanoriavo Kaune vykusiose X pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, tvarkė aplinką Verkių regioniniame parke, pagalbininkais buvo Santariškių vaikų ligoninėje. Lankydamiesi Tauragėje savanoriavo lopšelyje-darželyje ,,Kodėlčius“, kur dalinosi šypsenomis, žaidė su vaikais ir tapė ant sienų, vėliau tvarkė Jūros upės pakrantę, Šilinės girininkijoje rinko šakas, rūšiavo šiukšles. Panašiai darbavosi ir grįžę į Vilnių visų pamėgtame Vingio parke. Gerais darbais jaunuoliams prisidėti teko ir prie džiazo festivalio, kur koncertą surengė Liudas Mikalauskas bei Evelina Sašenko. Laisvu nuo darbų metu gimnazistai kartu su vyresniais draugais, LISS programos studentais, susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi, lankėsi LR Seime, bendravo su Seimo pirmininku Viktoru Pranckiečiu, Žygimantu Pavilioniu, dalyvavo ekskursijoje po Vilniaus universitetą, tobulinosi viešojo kalbėjimo meistro Igorio Vasiliausko paskaitose, linksminosi su Jurgiu Didžiuliu. Tauragėje turėjo galimybę pasišnekučiuoti su miesto meru Sigitu Mičiuliu, kurti spektaklį su režisiere Genovaite Urmonaite. Per mėnesį jaunieji savanoriai aplankė Anykščius, Kretingą, Palangą, Klaipėdą, pažino Panemunės pilis ir piliakalnius. Jau 5 metai šį išskirtinį projektą organizuoja ir globoja JAV lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, o programą remia Amerikos lietuvių fondas. Pagrindiniai programos tikslai yra puoselėti lietuvybę, pažinti kultūrinį gyvenimą, bendrauti lietuvių kalba, neprarasti ryšio su tėvų ar senelių gimtuoju kraštu ir, žinoma, užkrėsti lietuvius savanorystės virusu.

LISS programos dalyviai susipažinimo iškilmėje Vilniuje

Įdomu buvo susipažinti su Lietuvos istorinėmis vietomis ir paminklais

***Pasaulio lietuvis* inf.**
Meda Piečytė

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.15%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%

INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	2.10%
1 m. term. indėliai	2.10%	2 metams	2.25%
2 m. term. indėliai	2.25%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 125 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams
IŠMOKĖJOME
Papildomų palūkanų santaupoms 14%
Įskaitant
TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams 7%

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*
- *Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki $100,000.0 sumos draudimu*

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Šventė jau tik atmintyje

KLD scenoje – jungtinis choras, dirigentė Kristina Kliorytė

Nuo liepos 28 iki 30 d.d. lietuviškai buvo paminėtas Kanados 150-metis Otavoje, Kanados žavingoje sostinėje – buvo parodytas lietuvių kultūrinis ir meno paveldas. Po veik užmirštos paskutinės Toronto Kanados Lietuvių dienos 2009-aisiais ši buvo netradicinė (po pirmosios Hamiltone, Ont.). Ši "Lithuanian Heritage Day", sumanyta Kanados vyriausybės su Lietuvos ambasada, bendraujant su 45 kitų valstybių ambasadomis, tęsiama nuo kovo mėnesio iki gruodžio pirmos savo tautiniais pasirodymais, prieinamais nemokamai atsilankančiai įvairiatautei krašto visuomenei.

Jau penktadienį vakare atvykusiems iš tolimų lietuvių vietovių choristams, šokėjams vyko kelių valandų repeticijos, po jų priėmimas kartu su atvykusiais svečiais, šventės dalyviais vaizdingoje Carleton universiteto aplinkoje, supant plačiai Rideau upei su jos kriokliukais, saulei slystant į ūkanas.

Šeštadienį šventė tęsėsi nuo 10 ryto iki pokylio vidunakty, kai kam ir po jo... Spaudoje jau dailiai torontietės Nijolės Benotienės aprašytų meninių įvairių pajėgų bendri ir pavieniai, suaugusių ir vaikų pasirodymai keitėsi per visą dieną be pertraukų. Įeinant į *Horticulture* paviljoną, buvo išduodami pasai "Canada-150" su tautų vėliaviniais puslapiais. Lietuva turėjo savo trispalvę, Gedimino stulpų antspaudu pažymėtą lapą su trumpa Lietuvos statistikos duomenų apybraiža.

Būta ir mugės – joje buvo rodoma dailės ir tautodailės kūryba, perkami ir parduodami lietuviški patiekalai ir skanėstai. Žmonių gausu. Tarp lauko parko gėlynų, gražiame – lyg fontanui – aptvėrime iškiliai pozavo didokas augalas "Dill" su ir aklam pastebimu užrašu "Holy KRAPAS"… Artėjant vakaro šeštai valandai ir šventės pabaigai, nesinorėjo skirstytis, laukėme dar kažko. Ir taip artėjant dar šviesaus vakarėlio aštuntai valandai, kaip kokių madų parodai išsipuošusius, nutiesusius ilgą taką į pokylį, atvykstančius žmones priėmė jaunatviškais veidais, nerodydami jokio nuovargio, šventės

Netrūko norinčių išmokti margučių marginimo meno

šeimininkai Kristina su Aleksandru. Lyg kokie žymūnai visi buvo fotografuojami prie KLD klevo /Vyties simboliais papuoštos sienos. Užpildžius visus stalus vos talpinančioje erdvėje, vaišėse buvo renkamasi įvairių skanėstų, tuštinant blizgančius butelius, keliant krištolines taures už senas ir naujas draugystes!

Šokiams grojo ne tik Montrealio lietuvių puiki roko grupė, bet ir akordeonistų ansamblis, pradžiuginęs stovyklose dainuojamų dainų melodijomis, šokiais ir *conga* juostomis. Žilos ir žilstančios klasiškai dailios poros sukosi, lingavo, siūbavo, lyg naujai jaunystę atradusios... Tiesą tariant, visi atjaunėjom per šias trejetą dienų, tikėdami, kad šventiški jausmai ilgai dar nenubluks...

Neįtikimai milžiniškas darbas atliktas Montrealio ir Otavos lietuvių bendromis pastangomis ir didžiule energija ir pasiaukojimu. Tai dar jaunatviški super talentai, „stebukladariai" Kristina Kliorytė ir Aleksandras Stankevičius.

Išmiegoję Carleton universiteto studentų bendrabučių naujose patalpose, puikiai papusryčiavę, atidavę raktus, nemaža minia susirinkome River pastato Rideau upės krioklių panoramoje Mišioms, kuriose giedojo vaikų choras. Deja, jau vidudienį, pagalvoję apie 9 valandų su sustojimais kelionę atgal į Londoną, ON, mes, šeši mūsų "Pašvaistės" choro nariai, apgailestaudami atsisakėm popietės kepsnių (BBQ) malonumų ir trečiosios dienos saulėtos, ir niekad nepakartojamos šventės užbaigos.

Edmundas Petrauskas,
London, ON,
Ntrs. E. Petrausko

LONDON, ON

• Rugsėjo 10, sekmadienį, bus švenčiama Londono Šiluvos Mergelės Marijos parapijos šventė Mary Immaculate šventovėje. Visi kviečiami dalyvauti Mišiose ir po to vaišėse, kurių kaina tik $10 vienam asmeniui. Vaišių metu bus parodytos nuotraukos iš Joninių šventės, taip pat iš Kanados Lietuvių dienų Otavoje vykusios meninės programos. Malonėkite iš anksto registruotis vaišėms pas Oną Navickienę po sekmadieninių Mišių arba tel. 519-455-0318 iki rugsėjo 10 d.

• Sekmadienių ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Rugsėjo 10,sekmadienį, Mišios už Vaitkūnų šeimos mirusiuosius.

• Rugsėjo 17, sekmadienį, Mišios už Alkevičių šeimos mirusiuosius.

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. **416-532-3400**
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	**1.30%**
1 metų	**1.60%**
2 metų	**1.75%**
3 metų	**1.80%**
4 metų	**2.00%**
5 metų	**2.15%**

RRSP, RRIF pensijų fondai
TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	**0.85%**
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	**0.85%**
1 metų	**1.60%**
2 metų	**1.75%**
3 metų	**1.80%**
4 metų	**2.00%**
5 metų	**2.15%**

SUTEIKIAME
- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	**0.35%**
Čekių sąskaita iki	**0.25%**
Amerikos dol. sąsk.	**0.25%**
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	**0.50%**

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	**3.85%**
Asmenines paskolas nuo	**5.35%**
Sutarties paskolas nuo	**6.85%**

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	**2.90%**
2 metų	**3.00%**
3 metų	**3.00%**
4 metų	**3.25%**
5 metų	**3.20%**

Uždaras su kintančiu nuošimčiu **2.75%**

Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų **3.50%**

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu **3.35%**

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:30 - 4:00
Ketvirtadieniais	9:30 - 8:00
Penktadieniais	9:30 - 7:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadieniais	8:30 - 12:30

ANAPILYJE
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3,
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadieniais	9:30 - 12:30

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

IEŠKO

Pagalbinio kasininko-ės

kalbančio lietuvių ir anglų kalbomis, galinčio dirbti abiejuose skyriuose savaitės dienomis ir savaitgaliais.
Susidomėjusieji prašome pateikti prašymus kooperatyvo vedėjai Lindai Moroz

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Waterside DENTAL
9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Antanui Vienuoliui – 135

A. Vienuolis savo gyvenimu ir kūryba tiesiog „iliustruoja" XX š. pirmosios pusės lietuvių literatūros raidą, todėl vien šiuo požiūriu jis ir jo kūryba yra svarbūs literatūros istorijai.

Dr. Irena Baliulė

Kas bent kiek žino lietuvių literatūrą, tikrai yra girdėjęs apie Antaną Vienuolį-Žukauską ir jo liūdnąjį apsakymą *Paskenduolė*, kur tokia, rodos, stipri kaimo dorovė pritrūksta žmogiškumo ir lieka stipri tik pati sau, nesugebėdama išsaugoti nelaimingosios Veronikos (pamoka kitoms?), linksmosios Elenos (*Samdine Elena*), o kurčnebylės Nastutės gerą širdį įtėvis supranta tik prieš pat mirtį (*Išdukterė*). Ne vienas pažįsta šio autoriaus ir lietuviškas legendas, ir gal kiek egzotiškas Lietuvos skaitytojui *Kaukazo legendas*, yra skaitęs jo romanus (*Kryžkelės, Prieš dieną*, *Viešnia iš šiaurės*) ar apysakas (*Inteligentų palata, Vėžys*), dramas (*Prieblandoje, 1831 metai*). A. Vienuolis Žukauskas – tikras literatūros meistras, jo stilius raiškus, lengvai suprantamas, o kūryba siunčiama žinia dažnai pasiekia širdį, sujudina jausmus ir priverčia galvoti.

Prieš 135 metus jis gimė Anykščių valsčiuje, Užuožerių kaime, ūkininkų Julijono Žukausko ir Rozalijos Baranauskaitės-Žukauskienės šeimoje. Be jo, šeimoje augo penkios dukros. Antanas įstojo į Liepojos gimnaziją. Atsisakęs stoti į kunigų seminariją, neteko tėvų ir vyskupo poeto A. Baranausko (jis buvo Antano motinos dėdė) finansinės paramos, išvažiavo į Maskvą ir pradėjo dirbti mokiniu vaistinje, kur jį globojo vaistininkas, būsimas profesorius Petras Raudonikis. Universitete išlaikęs vaistininko padėjėjo egzaminus išvyko dirbti į Železnovodską, o vėliau – į Tbilisį, 1905 m. įsitraukė į revoliucinį judėjimą, buvo caro žandarų suimtas ir kalėjo 47 paras. Kaukaze parašė ir savo pirmąjį kūrinį. Dalyvavo lietuvių studentų draugijos veikloje, kurią suorganozavo J. Biliūnas, bendradarbiavo *Aušrinės* žurnale. Nuo 1907 m. pasirinko literatūrinį Vienuolio slapyvardį, kuriuo ir pasirašinėjo visą savo kūrybą. Vedęs Zofiją Jackūnaitę, 1914 m. susilaukė sūnaus Stasio (jis 1941 m. birželio 14 d. su pirmąja trėmimų banga bus išvežtas į Rusijos gilumoje esančius kalėjimus). 1918 m. rašytojas grįžo į Lietuvą ir su padėjėju įsteigė vaistinę Anykščiuose. Po kelių mėnesių, bolševikams užėmus Anykščius, Vienuolis buvo suimtas. Laimei, nakčia jam pavyko pabėgti. Skubiai persikėlė į Kauną, dirbo Spaudos biure ir laikraščio *Lietuva* karo korespondentu, aprašydamas nepriklausomybės kovas bolševikų, bermontininkų ir lenkų frontuose. 1924 m. sukūrė antrą šeimą. Vedė Latvijos lietuvaitę Leokadiją Ermušaitę. 1925 m. jiems gimė dukra Laima. Dirbdamas ir gyvendamas Anykščiuose, Vienuolis Žukauskas labai aktyviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime. Savo namuose dažnai sulaukdavo garbių svečių, o ir pats sostinėje buvo laukiamas svečias. Vasario 16-ąją jis važiuodavo į Kauną, dalyvaudavo prezidentūros rengtuose pokyliuose. Visi anykštėnai pažinojo rašytoją ir labai jį gerbė. Jis buvo paprastas, jautrus kitų nelaimėms ir visada pasirengęs padėti. Karo metais priglaudė ir augino našlaitę rusaitę, po karo – žento brolio dukrytę, kai jos motina sunkiai susirgo. Iš viso rūpinosi keturiomis globotinėmis.

Per karą vaistinė sudegė. Rašytojas buvo pakviestas dėstyti rusų kalbą Anykščių gimnazijoje. 1947-1957 m. A.Vienuolis buvo renkamas LTSR Aukščiausios Tarybos deputatu – sovietų valdžiai buvo reikalingi visų gerbiami kultūros darbuotojai. Būdamas deputatu kovojo prieš Vilniaus krašto lenkinimą, padėjo Anykščiuose pastatyti vidurinę mokyklą, rūpinosi rašytojo J.Biliūno palaikų iš Zakopanės parvežimu į Anykščius, kraštiečiams padėdavo kuo galėdamas. A.Vienuoliui buvo suteiktas nusipelniusio Lietuvos liaudies rašytojo vardas. 1925 m. Ažupiečiuose, senosios Baranauskų sodybos vietoje, testamentu paveldėtame sklype A. Žukauskas-Vienuolis pasistatė savo namą, kuriame gyveno iki pat savo mirties. Šiame pastate dabar yra muziejus.

Visus gausius svečius rašytojas kviesdavo į balkoną, rodydavo puikiai atsiveriančią miestelio panoramą, savo paties sodintą sodą, kurį pats prižiūrėdavo. Pavasariais prie muziejaus vis dar pražysta senosios Vienuolio obelys.

„Aušrinės" bendradarbiai. Sėdi (iš k.) Kazys Pietaris, Ramūnas Bytautas, Petras Klimas, Stasys Šilingas, Agnė Ambraziejūtė; stovi (iš k.): Rapolas Skipitis, Stasys Naginskas, Vladas Bukaveckas, Antanas Vienuolis-Žukauskas, Juozas Papečkys, Juozas Marcinkus, Juozas Nemeikša, Stasys Bytautas. Maskva, 1911-1912 m.

Antanas Vienuolis ir jo auklėtiniai 1945-ųjų pavasarį

Rašytojas labai mėgo savo namus, klėtelę, sodą, A.Baranausko brolių sodintus beržus. 1955 m. rugpjūčio 22 d. testamente jis rašė: „Prašau palaidoti mano kūną sodyboje, kalne iš kairės pusės nuo įėjimo sodybon iš Ukmergės gatvės. Nenorėčiau, kad ant mano kapo būtų pastatytas koks nors paminklas. Man užtektų ir tokio monumento: didelio Anykščių laukų akmens, ant kurio būtų iškaltas kryžius ir parašyti šie žodžiai: „A.Vienuolis" ir pažymėti mano gimimo ir mirties metai. Tokia yra mano paskutinioji valia. Norėčiau, kad ji tiksliai būtų įvykdyta." 1957 m. kryžiaus iškalti neleista. Architektas V. Gabriūnas, L.Žukauskienės prašomas, bandė suprojektuoti paminkle nors paslėptą kryžių, bet nepavyko. Tik 1989 m. birželio 13 d. įvykdyta rašytojo A.Žukausko-Vienuolio valia.

Rima Žemaitytė-De Iullis

A.Vienuolis

RUDENS GĖLĖS

Ištrauka

IV

Buvo šventadienis. Saulė jau leidosi į vakarus. Abi seselės sėdėjo ant ežero kranto. Marytė skaitė knygą, o Onytė klausė ir žiūrėjo vandenin, kur plaukiojo, it ką mąstydamos, nedidelės žuvytės. Staiga netoliese miške ant kalno sušneko vyriškas balsas; visai arti jam atsiliepė kitas, ir tuo matu išlindo iš krūmų vidutinių metų vyras, pasikabinęs ant pečių medžioklės šautuvą. Pamatęs sėdinčias dvi ponias, pirmas vyras pakėlė skrybėlę ir paklausė, bene jos būsiančios Žaliojo dvariuko ir šito ežero savininkės.

Marijaus Medišausko ntr.

– Atleiskite tamstos, kad mes be tamstų leidimo įsiveržėm į jūsų mišką, – prabilo į ponias nusileidęs nuo kalno ir antras medžiotojas ir taip pat mandagiai pakėlė skrybėlę.

- Tamstos gal norite prašyti mūsų leisti tamstoms ežere pamedžioti? - rimtai paklausė jų Marytė ir tuo matu pridėjo: - jei taip, tai apsirikote, ponai: mes savo žemėje niekam neleidžiame medžioti.

– Atsiprašome, ponios! - sušneko vienu balsu abu medžiotoju, - mes visai netikėtai taip toli užklydome ir, nuo kalno pamatę ypatingai žalią vandenį, tyčia atėjome pažiūrėti, kas per stebuklai. Mes šitame krašte dar visai nauji žmonės ir tik ką dabar nuo piemenų sužinojome tamstų dvariuko ir šito ežero pavadinimus; iš tikrųjų reališkiausi vardai!

– Jei taip, jei tamstos nesikėsinate į mūsų kiškius bei antis, tai prašome sėsti, - užkvietė medžiotojus Onytė ir paklausė, iš kaip tol jie atkeliavę.

Abu medžiotojai prisistatė.

– Vanagas ir Naujokaitis! – nusistebėjo abi seselės, – tuo matyt, kad tamstos ne čionykščiai, nes pas mus tokių pavardžių ir negirdėt. Apie mus vis ponai – ič, ski...

Saldžiai nusikvatojo ir abu medžiotojai ir pasisakė, kad esą anoniminės lietuvių pramonininkų bendrovės įgaliotiniai prie naujos Kalkynėje statomos cemento dirbtuvės; kad dar savaitė tik kaip atvažiavę ir kad dar nesuspėję susipažinti nei su savo kaimynais, nei apskritai su šiuo kampeliu.

Pradėjo kalbėtis. Ponas Vanagas ir ponas Naujokaitis kaipo naujokai didžiai stebėjos, kad šitame nualintame ir sulenkintame Lietuvos kampely randasi žmonių, kaip gerbiamos Žaliojo dvariuko savininkės, kurie tebevartoja savo tėvų kalbą ir nepasiduoda svetimai įtakai. Papasakojo savo įspūdžius dėl vietos darbininkų, kurie iš pradžių sakę nemoką lietuvių kalbos, bet kai išgirdę, kad jie abu tarp savęs kalbą lietuviškai ir kai tekę samdyti juos prie darbo – visi pasirodę lietuviai esą. Abi seselės kaltino tuo ne tiek vietos lenkintojus, kiek lietuvius inteligentus, kurie vykstą į svetimas šalis geresnės duonos pelnytis, o čia palieką savo liaudį skursti vienų vieną... Žodžiu sakant, kalba iš karto užsimezgė gyva ir įdomi. Jei kartais ir nutildavo, tai už tekdavo pažvelgti į ežerą ar į anapus ežero riogsančius kalnus, ir vėl atsirasdavo kalbos.

Prieš saulei sėdant vėjelis visai nutilo, ir ežeras pasidarė kaip liūlys. Pakrašty vanduo atrodė vaiskus ir tyras; kiek toliau ir giliau žalsvas; vidury – žalias ir tamsus. Ten gi, kur nuo kalnų žiūrėjo vandenin medžiai, buvo tokia tyla, kad regėjos, pati gamta ežeru susidomėjo ir tik laukė tamsos, kad pradėtų rodyti stebuklus...

Lietuviško filmo premjera TIFF

Rugsėjo 7-17 d.d. Toronte vyks tarptautinis Toronto kino festivalis (TIFF). Šiais metais į TIFF programą atrinkta ir lietuvės režisierės Eglės Vertelytės tragikomedija „Stebuklas“. Po 17 metų pertraukos lietuviškas filmas vėl bus rodomas Toronto kino festivalyje “Atradimų” (Discoveries) programoje. TIFF programoje 2000-aisiais metais buvo parodytas Šarūno Barto filmas „Laisvė“.

Kadras iš TIFF pristatomo lietuviško filmo premjeros “Stebuklas”

Filmas „Stebuklas“ pasakoja apie 1992 m. Lietuvos kaime veikiančios kiaulių fermos vedėją Ireną, kuri, žlugus Sovietų Sąjungai ir “planinei ekonomikai”, priversta prisitaikyti prie naujos kapitalistinės tikrovės. Tuometinė Lietuva skendi didelėje ekonominėje duobėje – darbo nėra, bankai bankrutuoja, didžiulis pinigų nuvertėjimas. Irena (akt. E.Mikulionytė), vietinės kiaulių fermos vedėja, nesėkmingai bando išlaikyti ūkį ir savo darbininkus, kai į kaimą atvažiuoja žavingas lietuvių kilmės amerikietis Bernardas (akt.V.Ruginis). Jis ne tik pažada išgelbėti kiaulių fermą nuo bankroto, bet ir apverčia Irenos šeimyninį gyvenimą bei kaimo kasdienybę aukštyn kojomis. Bet …dosniai barstomus pažadus vėjai gaudo… Be jau minėtų aktorių, filme vaidina Andrius Bialobžeskis, Daniel Olbrychski (Lenkija) ir kiti .

Dimitry Epides,TIFF kino apžvalgininkas, šį filmą vertina už kūrybiškumą ir gerai atspindėtą pasirinktą paprastą temą. Akt.V.Ruginio kuriamą Bernardą kritikas kalbėjimu ir bendravimu,” humoro perliukais” lygina su dabartinio JAV prezidento D.Trump įvaizdžiu. Pristatydamas rež. Eglės Vertelytės “Stebuklą”, apžvalgininkas pranašauja naujos, tikrai talentingos kūrėjos pasirodymą kine.

Prie filmo kūrybos prisidėjo Bulgarijos, Lenkijos kino kūrėjai; savo paramą lietuvės režisierės filmui skyrė ir tarptautinė organizacija „Women in Film“ (Moterys kine) Los Angeles, iš gausios prašytojų grupės – 250 kandidatų iš 22 valstybių – finansinės paramos programai atrinkusi ir Eglės Vertelytės “Stebuklą”. “Stebuklas” – pirmasis šios režisierės meninis filmas.

Šią 90 min. trukmės lietuvišką kino komediją galite pamatyti rugsėjo 7, 8, 10, 14, 16 d., apie seansų laiką ir vietą galite daugiau sužinoti TIFF tinklalapyje. **Inf.**

Lietuvos archeologų radiniai

Kasinėjimo darbai ir radiniai

Lietuvos valstybinio muziejaus archeologai, atlikdami archeologinius tyrimus, Gedimino kalno aikštelėje aptiko keletą mirusiųjų palaikų. Dauguma užkasti nepagarbiai, su už nugaros surištomis rankomis, apipilti kalkėmis. Viename dvigubame kape aptikta kulka, kitų mirusiųjų kapuose kulkų nerasta. Prie mirusiųjų aptikta aprangos detalių (diržų sagčių, drabužių sagų, apavo detalių, taip pat keletas smulkių drabužių audinių fragmentų), asmeniniai daiktai – religinio turinio medalikėliai, medalionai, kryželiai. Vienas iš palaidotųjų buvo užkastas atskiroje duobėje. Prie jo rastas medalikėlis, o ant dešinės rankos rastas auksinis žiedas su įrašu vidinėje pusėje: „Zygmund Apolonija 11 Sierpnia / 30 Lipca 1862 r.“. Remiantis istoriniais duomenimis ir archeologinių tyrimų metu rastais radiniais, spėjama, kad čia buvo palaidotas vienas iš 1863 m. sukilimo vadų Zigmantas Sierakauskas. Visa antropologinė medžiaga perduota tolimesniam tyrimui į Vilniaus universiteto medicinos fakulteto antropologijos katedrą. Atsižvelgiant į

Kpt. Zigmas Sierakauskas (1827-1863), 1863 sukilimo prieš carinę Rusiją vadas

mirusiųjų palaidojimo aplinkybes, galima pagrįstai manyti, kad visuose kapuose palaidoti vyrai, kurie mirė smurtine mirtimi. Taigi, sprendžiant pagal turimą duomenų visumą, mirusieji buvo užkasti XIX š. II pusėje, palaikai yra 1863-1864 m. sukilimo dalyvių, nubaustų mirties bausme Vilniuje, Lukiškių aikštėje.

1863 metų sukilimo prieš carinę Rusiją vadas Zigmantas Sierakauskas Lietuvai svarbus kaip laisvės simbolis. Nors sukilimas neatnešė Lietuvos ir Lenkijos žmonėms laukto išsivadavimo, bet pats pasipriešinimo faktas liko visuomenės atmintyje, jis buvo labai svarbus, išlaikant tautinę tapatybę, kovojant su po sukilimo prasidėjusiu rusinimu. Kapitonas ir sukilimo vadas Z. Sierakauskas buvo vienas iš pagrindinių sukilimo veikėjų, kurių vardas ir likimas padėjo palaikyti sukilimo atmintį ir tą pasipriešinimo dvasią kovose už Lietuvos nepriklausomybę. **Inf.**

Naujiems indėliams siūlome 1.75%*

*Tik naujo indėlio savininkas gauna papildomai 0.25%. Pasiūlymas galioja ribotą laiką. Nuošimčiai gali keistis be įspėjimo.

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.35%
1 metų	1.70%
2 metų	1.85%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.25%

1.5% Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.40%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	3.04%
1 metų	2.89%
2 metų	2.94%
3 metų	3.04%
4 metų	3.19%
5 metų	3.29%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.70%
2 metų	1.85%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.25%
1 metų iškeičiamas	1.40%
1 metų JAV dolerių	0.60%

2.25% 1 metų GIC Naujiems indėliams

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.60% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM THE LEGAL EXPERTS ADVOKATAS
Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
• Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
• Imigracija į Kanadą
• Testamentai ir įgaliojimai
• Palikimų administravimas
• Nekilnojamo turto sandoriai
• Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais
NAUJAS ADRESAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
Tel. 416 236-3060 · Fax 416 236-1809
Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated TEIRAUKITĖS PAS MUS!
RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.
➤ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
➤ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
➤ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai
905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444
www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

In Memoriam

Paskyrusi gyvenimą ir darbus vaikams

A.a. dr. Agota Šidlauskaitė (1914-2017)

Otavoje 2017 m. rugpjūčio 3 d. mirė Lietuvoje gimusi ir Vytauto Didžiojo universitete filosofijos istorijos studijas baigusi dr. Agota Šidlauskaitė – nusipelniusi pedagogė/psichologė, Lietuvos psichologų sąjungos garbės narė, "Ventos" parengiamosios mokyklos steigėja.

Mylima kolegų, mokinių, draugų ir Otavos lietuvių, daktarė, visų vadinama "Doc", buvo išlydėta į amžiną gyvenimą rugpjūčio 16 d., St. Isidore's parapijoje, kuriai ji priklausė daugelį metų. Palaidota šalia šventovės parapijos kapinėse.

Dr. Agota Šidlauskaitė gimė 1914 m. Lietuvoje, septinta devynių vaikų šeimoje. Tėveliai – Morta Jespelkis ir Jonas Šidlauskas. Agota 1936 m baigė Kauno universitetą, įgydama magistro laipsnį. Išvyko į Italiją, Milaną, tęsti mokslo, pradėdama doktorantūrą psichologijoje. Sugrįžo į Lietuvą 1939 m. birželio mėnesį, bet čia, nors reikėjo tiktai disertaciją užbaigti, nebuvo darbo jos srityje. Kadangi laisvai kalbėjo ir rašė itališkai, įsidarbino Italijos ambasadoje Kaune. Tuo metu Kaunas buvo Lietuvos sostinė.

Sovietų invazija 1940 m. privertė Agotą Šidlauskaitę palikti Lietuvą. Tik po 30 metų ji aplankė savo tėviškę ir susitiko su šeimos nariais. Sugrįžusi į Italiją, Milano universitete 1943 m. įsigijo daktaro laipsnį vaikų psichologijos srityje. Dėstė Milano universitete iki 1948 metų, kol gavo leidimą imigruoti į Kanadą kaip "Displaced Person". Gyveno Montrealyje, pagal sutartį dvejus metus dirbo šeimoje kaip padėjėja, vėliau vienerius metus dėstė Minnesotos universitete, būdama "Honourary Fellow". Dr. A.Šidlauskaitė 1951 m. pradėjo dėstyti Otavos universitete; 1953 m. ten įsteigė Vaikų konsultavimo centrą, kuris per keletą metų išaugo į mokslinius tyrimus atliekantį ir praktinę psichologinę pagalbą vaikams teikiantį Vaikų studijų centrą. Išėjusi į pensiją, būdama 67 metų amžiaus, įsteigė privačią mokyklą "Venta", kuriai vadovavo iki savo 80-mečio. Net iki šių metų, jau sulaukusi tikrai garbingo amžiaus, atrasdavo laiko vaikų ir šeimų konsultacijoms.

Dr.A.Šidlauskaitės įsteigta mokykla "Venta" yra Carp miestelyje, 50-ties akrų sodyboje, netoli nuo Otavos. Pagrindinis šios mokyklos steigėjos ir pedagogų tikslas – padėti kiekvienam gabiam vaikui, atsižvelgiant į jo asmenybę, ugdyti jo gabumus ir parengti jį atsakingam bendruomeniškam suaugusiojo gyvenimui. Puiki pedagogė, paskyrusi savo gyvenimą vaikams ir jų mokymui, per savo darbo dešimtmečius išugdė ne vieną šiandien žinomą kanadietį – tai Hollywood žvaigžde tapęs aktorius Kiefer Sutherland, buvusio Kanados ministerio pirmininko Jean Chretien vaikai ir daugelis kitų, kuriems buvo ypatingai naudingi šios mokyklos dėstymo metodai.

Žurnalistas Kelly Egan, *Ottawa Citizen* dienraštyje apibūdindamas dr. Agotos Šidlauskaitės gyvenimą, straipsnyje rašė, kad per 36-erius mokyklos vadovavimo metus daktarė sau algos nemokėjo ir net buvo atvejų, kai ji iš asmeniškų santaupų sumokėjo atlyginimus mokytojams ir darbininkams.

A.Šidlauskaitė gyveno savo name, mokyklos sodyboje, juose ir mirė. Dar prieš pusmetį ji gamino maistą savo bendradarbiams. Dabartinė mokyklos vadovė ir artima draugė Marilyn Mansfield sakė, kad dr. Šidlauskaitė dar rūpinosi visais mokyklos reikalais iki pat nelaimės – širdies smūgio, kuris ištiko gegužės mėnesį. Ji minėjo, kad dr. A. Šidlauskaitė daug keliavo, kalbėjo penkiomis kalbomis. Turėjo progų susitikti su įvairiais žinomais žmonėmis – su popiežium Jonu Paulium II Romoje, su prezidentais ir ministeriais pirmininkais, bet niekados neaukštino savęs, elgėsi su visais žmonėmis vienodai, ar tai būtų valytoja ar ministeris pirmininkas.

"Venta" Otavos lietuviams gerai žinoma vieta. Daugelį metų čia vyko lietuvių gegužinės ir šventės, Lietuvos svečių priėmimai, ambasadorių išleistuvės ir kiti renginiai. Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus viešnagės metu Kanadoje, dr.A. Šidlauskaitė suruošė priėmimą, kuriame dalyvavo Kanados ministerio pirmininko žmona Aline Chrétien, Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė, tuometinio ambasadoriaus Alfonso Eidinto žmona Birutė Eidintienė ir Otavos apylinkės bendruomenės atstovės Sofija Balsevičienė ir Rūta Kličienė. Prieš mirtį bendradarbis Jack Hopper, laikydamas jos ranką, prižadėjo, kad "Ventos" sodyba išliks kaip šios talentingos pedagogės palikimas.

"Ventos" mokyklos steigėja dr. A.Šidlauskaitė (d.) kartu su dabartine mokyklos vadove ir artima bendradarbe Marilyn Mansfield

Dr. A.Šidlauskaitė savo šimtmečio jubiliejų (2014 m.) mini su savo auklėtiniais

Daktarė 2001 m.buvo pakvietusi į priėmimą ir vakarienę "Ventos" sodyboje visus Lietuvos sportininkus, trenerius ir palydovus, kurie dalyvavo "Jeux de la Francophonie". Su vietiniais lietuviais buvo maždaug 200 svečių, tas vakaras suteikė progą pabendrauti su Lietuvos jaunimu ir pavaišinti juos kanadietiškais kepsniais (BBQ).

A.a. A.Šidlauskaitės laidotuvių apeigas atliko du parapijos kunigai – kun. Virgil Amirthakkumar ir kun. Ross Finlan, giedojo St. Isidores parapijos choras. Karstą lydėjo šeši ypatingi asmenys ir jų tarpe Hubert Chrétien, buvęs mokinys ir Kanados ministerio pirmininko Jean Chrétien sūnus. Ministeris pirmininkas Jean Chrétien taip pat dalyvavo Mišiose. Buvusios "Ventos" mokyklos muzikos mokytojos prisijungė prie Mišių apeigų. Laura Dziubaniuk solo giedojo *Panis Angelicus*, Kathleen Rooney violončele atliko *Ave Maria*. Prieš paskutinį palaiminimą, Otavos moterų oktetas "Arija" sugiedojo giesmę *Marijos varpelis*.

Iš šventovės į kapavietę karstą lydėjo apie 20 "Ventos" mokyklos mokinių, apsirengusių mokyklinėmis uniformomis. Po maldų "Arija" sugiedojo giesmę *Kaip grįžtančius namo paukščius*, kurios klausantis nemažai dalyvių nubraukė ašarą.

Dr. Agotos Šidlauskaitės įnašas Otavos lietuvių bendruomenei – neeilinis. Ji buvo ne vieną kartą išrinkta apylinkės bendruomenės pirmininke. Nuoširdi patriotė nepraleisdavo nė vieno lietuviško renginio. Jos namai visuomet buvo atviri svečiams, rekolekcijoms ir kitokiems renginiams.

Gerbiama dr. A. Šidlauskaite, ilsėkitės ramybėje, savo pareigą mokslui ir Tėvynei atlikusi su kaupu!

Rūta Šiūlytė-Kličienė, Otava

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
TORONTE, ETOBICOKE ir MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

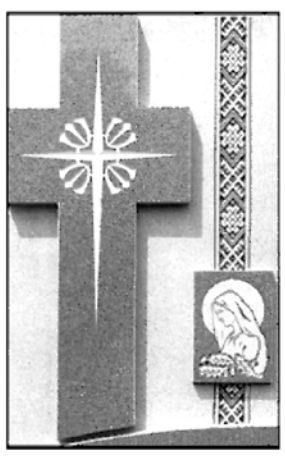

MARGUTIS Parcels
48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1
PARCELS TO LITHUANIA
For free pick up in your area call VIKTOR at
Tel: (416) 233-4601
For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel (905)-383-1650
OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5
LINA TAYLOR
Sales Representative
Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu
Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)
Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

LEDAS REFRIGERATION
Air Conditioning & Heating
Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS
Skambinti R. Jareckui
Tel. 416-825-3328

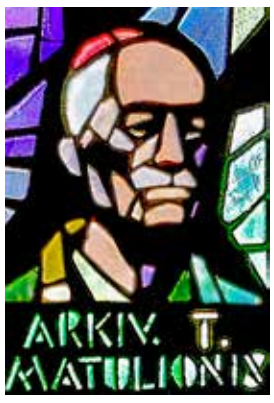

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

Parapijos atlaidai Anapilyje
RUGSĖJO 17, SEKMADIENĮ

Visi kartu dėkokime Dievui už tikėjimo liudytoją, palaimintąjį arkiv. Teofilių Matulionį

3 v.p.p. – iškilmingos Mišios su vysk. J. Boissonneau ir kun. Nerijaus Šmerausko įvedimas parapijos klebono pareigoms

4.30 v.p.p. – "Gintaro" studentų grupės šokėjų meninė programa ir vaišės Anapilio salėje

6.30 v.v. – aktorės Ilonos Balsytės ir muziko Martyno Kuliavo koncertas

Bilietus galima užsisakyti pas Birutę Jurienę tel. 905-275-8034, el. paštu: birute_juras@rogers.com arba sekmadieniais po Mišių parapijos salėje. Bilietas vaišėms ir koncertui – $50, bilietas tik koncertui – $25

Kviečia Lietuvos kankinių parapijos taryba

Parapijos šventėje – atlikėjai iš Lietuvos

Dėl svarbių priežasčių negalint atvykti aktoriui Kostui Smoriginui, parapijos šventėje rugsėjo 17, sekmadienį, 6.30 v.v. koncertuos "Keistuolių teatro" aktorė Ilona Balsytė ir gitaristas bei kompozitorius Martynas Kuliavas, abu Lietuvoje gerai žinomi atlikėjai

Aktorė Ilona Balsytė

"Keistuolių teatro" aktorės Ilonos Balsytės kūrybinio darbo patirtis turtinga ir įvairi. 1989 m. įsteigtas "Keistuolių teatras" – pirmasis nepriklausomas teatras Lietuvoje – iki šių dienų yra pastatęs daugiau nei 50 spektaklių, 5 filmus vaikams ir 3 – suaugusiems, įrašęs 10 muzikinių albumų, užauginęs ne vieną žiūrovų kartą. Tai teatras, nuo pat pradžių užsibrėžęs tikslą – įžvelgti stebuklą paprastuose dalykuose. Teatro aktoriai,tarp jų ir įsimintina žaismingoji Ilona, surado savitą bendravimo su žiūrovais formą, jį itin pamėgo ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Aktorė Ilona Balsytė, be vaidybos "Keistuolių teatre", sukūrė nemažai puikių vaidmenų dramos teatro spektakliuose ir kino filmuose.

Martynas Kuliavas, gitaristas ir kompozitorius

Martynas Kuliavas – žinomas Lietuvos gitaristas ir kompozitorius, daugiau nei dešimtį metų kūręs ir grojęs kartu su tokiais Lietuvos populiarios muzikos atlikėjais bei grupėmis kaip „Pelenai", „Rebelheart", „Naktinės personos", „Skamp", „AC/DC" projektu, Arina, Gyčiu Paškevičiumi ir kitais. Nuo 2008 metų talentingas muzikantas ir kompozitorius daugiau laiko skiria savo suburtos grupės „Ingenious" kūrybinei ir koncertinei bei pedagoginei veiklai. Martynas 1998 metais „Bravo" muziki-niuose apdovanojimuose buvo pripažintas geriausiu Lietuvos instrumentalistu – gitaristu.

– Man patinka tiesiog gera muzika – tai gali būti ir džiazas, ir rokas, ir Country, ir bliuzas ar Soul muzika. Gera muzika paliečia taip, kad gali apsiverkti iš grožio, kuri sujaudina iki širdies gelmių. Kartais melodiją gali sudaryti vos kelios natos, kartais gali būti labai įdomi harmonija ar kūrinio struktūra, bet esmė yra jos atgarsis klausytojo viduje, – taip savo kūrybos įrašų albumą "Mysterion" pristato Martynas.

Šį pavasarį Martynas kartu su atlikėjų grupe iš D.Britanijos Lietuvoje pristatė naują programą "Netikėti prisilietimai". Joje skambėjo M.Kuliavo kūriniai, sukurti remiantis senųjų lietuviškų sutartinių sąskambiais ir ritmika. M.Kuliavas neslepia, kad būtent todėl ir gimė toks koncertų pavadinimas – „Netikėti prisilietimai". Ne perrašymai, ne atnaujinimai, ne aranžuotės, o prisilietimai. Prisilietimai prie mums sakralių dalykų, bet su savo požiūriu, suvokimu ir interpretacija. **Inf.**

Atlaidai Midlande **K. Poškaus ntr.**

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A
Onutė (Annie)
BLISKIENĖ

š.m. rugpjūčio 30 dieną Collingwood (ON) slaugos namuose ramiai iškeliavo į amžinybę, likus vos vienai dienai iki 97-ojo gimtadienio. Onutė paliko tris sūnus: Warner (Sue), Walter (Val), Paul (Betty Ann) ir dukrą Julie (Jeff), vaikaičius Barry, Brigette, Ken, Eric, Lisa , Mattew, Alicia, Justin ir Amy, keliolika provaikaičių. Dėl Onutės netekties liūdi Linda ir Domenic Dambrosio, kiti jos draugai ir kaimynai Wasaga Beach miestelyje. A.a. O.Bliskienė buvo pašarvota Carruthers & Davidson laidojimo namų Stayner koplyčioje. Atsisveikinti su velione dar galima rugsėjo 6 d. nuo 11 v.r. Lietuvos Kankinių šventovėje (Mississauga, 2185 Stavebank Rd.), gedulingos Mišios 11.30 v.r., po jų laidotuvės Šv.Jono lietuvių kapinėse. Pietūs parapijos salėje. Daugiau informacijos galite rasti tinklalapyje www.carruthersdavidson.com, čia galite pasirašyti Onutės Atminimo knygoje.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Jūsų aukos Kanados Lietuvių Fondui užtikrins nuolatinę paramą lietuviškai veiklai bei lietuvybės išlaikymui Kanadoje.

Šiais metais Fondas paskyrė
KRETINGOS* ir *ROMUVOS
stovykloms

iš viso $22,000

Aukotojams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas
Toronto, ON
416-762-8255, 416-616-1600 (cell)
email: lina@kuliavas.com
website: www.LinaKuliavas.com

RE/MAX
four seasons realty limited, brokerage
Independently Owned and Operated
Angie SALVAITIS
BROKER
DIRECT/TEXT: 705.446.6428
www.homesgeorgianbay.com

ANAPILIO parapijos žinios

• Po vasaros atostogų parapijos choras pradės giedoti šventovėje rugsėjo 10, sekmadienį. Repeticija tą dieną bus 9 v.r. choro kambaryje. Kviečiame daugiau parapijiečių, ypač buvusių choristų, įsijungti, atvykti į pirmąją repeticiją ir pasiruošti giedojimui parapijos metinės šventės iškilmingose Mišiose rugsėjo 17 d.

• Šiais metais Lietuvos kankinių parapijos metinė šventė bus rugsėjo 17, sekmadienį. Šia proga Toronto vyskupas pagalbininkas John Boissonneau 3 v.p.p. kartu švęs iškilmingas Mišias, kuriose kun. Nerijus Šmerauskas bus įvestas parapijos klebono pareigoms. Po pamaldų 4.30 v.p.p. Anapilio salėje vyks "Gintaro" studentų grupės šokėjų meninė programa bei vaišės. 6.30 v.v. aktorės Ilonos Balsytės ir muziko Martyno Kuliavo koncertas. Kvietimai į vaišes ir į koncertą bus platinami ateinantį sekmadienį po Mišių parapijos salėje. Juos taip pat galite užsisakyti pas Birutę Jurienę birute_juras@rogers.com arba vakarais telefonu (905) 275-8034.

• Parapijos šventės dieną Anapilio autobusėlis nuo "Vilniaus rūmų" važiuos į Anapilį du kartus: pirmą kartą 9.30 v.r. – paimti maldininkus įprastinėms sekmadienio Mišioms ir po Mišių parvežti atgal, o antrą kartą 2.30 v.p.p. – paimti maldininkus iškilmingoms popietinėms Mišioms bei vaišėms ir atgal parvežti po šventės programos.

• Dėl Lietuvos kankinių parapijos metinės šventės, kuri vyks rugsėjo 17, sekmadienį, Mišios Gerojo Ganytojo misijoje tą savaitgalį vyks ne sekmadienį, bet rugsėjo 16, šeštadienį, 2 v.p.p.

• Parapijos tarybos susirinkime yra nutarta vietoj anksčiau išardytų senų suskilusių ir pavojingų laiptų įrengti naujus, stiprius ir saugius metalinius laiptus, kurie nuo parapijos mašinų aikštės veda į šventovę ir į *Tėviškės žiburių* redakciją. Tai sudarys nemažas išlaidas, todėl prie šio labai reikalingų laiptų atstatymo prašome prisidėti savo aukomis.

• Kalgario mieste rugpjūčio 28 d. mirė a.a. Julija Kairiūnaitė, 102 m. amžiaus. Ji palaidota rugsėjo 1, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse šalia seniau mirusio savo brolio kun. Petro Kairiūno. Visi ją lydime malda.

• Londono mieste rugpjūčio 28 d. mirė a.a. Dalia Mitalienė, 80 m. amžiaus. Ji palaidota rugsėjo 2, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse šalia savo vyro a.a. Algirdo. Drauge su dukra ir sūnumis, jų šeimomis bei visa Mitalų gimine ją lydime malda.

• Lietuvos kankinių šventovėje rugsėjo 10, sekmadienį, Mišios 10 v.r. – padėka Dievui už klebono pareigas baigusio kun. Vytauto Staškevičiaus tarnystę Lietuvos kankinių parapijoje; už a.a. Moniką Jurkšienę ir Ritą Jonikaitę-MacMillan. Rugsėjo 17, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Eleonorą Petronienę (XII metinės); 3 v.p.p. už Lietuvos kankinių parapiją metinės šventės proga.

• Delhi rugsėjo 9, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už Irijos sveikatą; rugsėjo 16, šeštadienį, už a.a. Aldoną Aleliūnienę.

• Vasagoje rugsėjo 10, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Alfredą Brazį. Rugsėjo 16, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Uršulę ir Joną Paliulius.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Spalio 2 d. Šv. Pranciškaus diena; spalio 20 - 21 d.d. naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas; spalio 28 d. parapijos vakarienė; lapkričio 1 d. Visų šventųjų diena; lapkričio 5 d. Vėlinės, kapinių lankymas; lapkričio 12 d. stovyklos "Kretinga" 35 – metis; gruodžio 3 d. skautų Kūčios; gruodžio 10 d. kalėdinės muzikos ir giesmių koncertas; gruodžio 15 d. stovyklos "Kretinga" adventinis susikaupimas.

• Sveikiname visus, grįžusius po vasaros atostogų į mokyklos suolus, studijas ir darbus.

Taip pat visų laukiame įsijungiant į parapijos veiklą: į Liturginę sekciją Mišių patarnautojais, skaitovais; į chorus, jaunimo sekciją; šeimų sekciją; visuomeninę sekciją; patalpų priežiūros sekciją.

Gražaus ir prasmingo darbymečio ir Viešpaties palaimos!

• Sveikiname visus parapijos chorus, grįžtančius prie chorinės veiklos: repeticijų, giedojimų ir renginių.

Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choro repeticijos prasideda rugsėjo 10 d., po 11 v.r. Mišių, muzikos kambaryje. Kviečiame įsijungti naujus choristus, kurių registracija bus pirmųjų repeticijų metu. Daugiau informacijos: dbiskys@rogers.com arba tel. 416-562-5835.

Norintiesiems prisijungti prie retkartinio ir "Volungės" chorų – tel. 647-244-5055. Registracija rugsėjo 10 d. Kviečiame ir laukiame.

• Rugsėjo 10, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Alida Groen in' t Woud; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; padėkos intencija; už a.a.Danutę Švažienę; už a.a.Laimutę Gataveckas; už a.a.Danguolę Baziliauskienę; už a.a.Rymantą Pranaitį (2 m.); už a.a.Algį Žemaitį; už a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• Rugsėjo 17, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Lionidą ir Algį Stundžią; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a.Rimvydą ir Dalią Sondus ir šeimos mirusiuosius; už Barščiauskų šeimos mirusiuosius; už a.a.Eugeniją ir Napalį Juknevičius; už a.a.Vytautą Augėną; už a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. http://www.athomesmile.com / 416-388-8723 Inga.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Rugsėjo 10, ateinantį sekmadienį. pamaldos 11.15 v. r.

• Rugsėjo 24, sekmadienį, 3 v.p.p., bendros pamaldos su anglų parapija, nes tą sekmadienį anglų parapija švęs 70 m. gyvavimo jubiliejų.

• Spalio 15 d., 11.15 v.r., vyks Padėkos dienos pamaldos. Po jų – Moterų draugijos ruošiama padėkos puota „Vilnius Manor" salėje.

• Spalio 29 d. pamaldos 11.15 v.r. Po jų vyks svarbus visuotinis parapijos susirinkimas.

• Mirė Melitta Braunschmidt – Bumeister, kuri gimė 1934 m. liepos 17 d. Miunchene, Vokietijoje, mirė rugpjūčio 30 d. Milton, ON, sulaukusi 83 metų amžiaus. Po gedulingų pamaldų *Turner & Porter Peel* koplyčioje rugsėjo 2 d. buvo palaidota Šv.Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Melitta paliko liūdinčią dukrą Gudrun D.Scheufler Coyle (JAV), seserį Maximiliane Hunold, dukterėčią Brigitte van Wegberg (Šveicarijoje), brolį Peter Braunschmidt (Br.Kolumbijoje). Melitta buvo labai aktyvi parapijos narė, giedojo chore, buvo tarybos narė ir parapijos kasininkė. A.a. Melitta ir jos vyras a. a. Edvardas buvo didžiausi parapijos rėmėjai. Melitta daugelį metų rėmė Lietuvoje liuteronų jaunimo vasaros stovyklą „Vanagai".

MAIRONIO MOKYKLOS ŽINIOS

• Mokslo metai prasideda šeštadienį, rugsėjo 16, 9 v.r.

Mielai priimame naujus mokinius. Pamokos vyksta Our Lady of Peace mokykloje, 70 Mattice Ave., Etobicoke. Registracijos formas ir daugiau apie mus rasite tinklalapyje Maironiomokykla.net. Galite parašyti vedėjai lidija.puteris@gmail.com

• Visi kviečiami į mokslo metų pradžios šventę "Sveiks, Rudenėli" rugsėjo 30 d. Anapilio lietuvių sodyboje. Dalyvaus mūsų ir Hamiltono lietuvių Vysk.M.Valančiaus mokyklos.

Aukštesniųjų lituanistinių kursų žinios

• Bus galima registruotis rugsėjo 16 d., 9 v.r., Maironio mokykloje. Pamokos prasidės rugsėjo 23 d., 9 v.r. Galite skambinti ved. B. Ručinskienei 416-536-8084 arba rašyti rucinskiene@yahoo.ca **Živilė**

KLMA PADĖKA

Montrealio lietuvių kredito unija „LITAS", įsteigta 1955 metais, pradėjo veikti, turėdama 160 narių ir gebėjo sutelkti net $590 pelno. Laikui bėgant, sukauptas pelnas didėjo ir atsirado galimybė remti lietuviškų organizacijų veiklą. Finansinės „Lito" paramos ne vieną kartą yra sulaukęs ir Kanados lietuvių muziejus – archyvas. Norime nuoširdžiai padėkoti „LITO" valdybos pirmininkui R. Piečaičiui ir visai valdybai už $1,000 paramą, kurią gavome šiais metais.

KLMA muziejaus administracija

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Mūsų parapijos choras rugsėjo 10, ateinantį sekmadienį, pradės savo 68-ąjį giedojimo sezoną be mūsų vargonininko ir dirigento Aleksandro Stankevičiaus. Jis sugrįš ir pradės groti vargonais bei diriguoti rugsėjo 17 d. Dievas telaimina mūsų chorą.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė paskyrė naująjį Lietuvos ambasadorių Kanadai. Tai diplomatinio darbo patirtį turintis Darius Pranckevičius, daug metų dirbęs Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, buvęs Lietuvos ambasadorius Olandijoje. Jis jau atvyko į Kanadą su savo šeima ir pradėjo eiti savo naujas pareigas. Linkime jam sėkmės ir Dievo palaimos. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Rugsėjo 3, sekmadienį, kleb. Paulius Mališka, sugrįžęs po atostogų, aukojo Mišias. Joana Adamonytė vargonavo, Zigmas Skučas skaitė skaitinius ir padėjo klebonui prie altoriaus.

Rugsėjo 10, sekmadienį, mūsų parapijos choras pradeda naują giedojimo sezoną.

Lapkričio 12, sekmadienį, Šv. Elžbietos atlaidai ir šventė, Mišios 12 v.d., po jų šilti pietūs. Visi kviečiami dalyvauti. **VL**

KLD šventėje juostas audžia Alma Staškevičiūtė-Drešerienė ir jos duktė Natalija **Ntr. Remigijaus Satkausko**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

Rugsėjo 8-9 d.d. Toronto Lietuvių Namuose rengiamas naudotų daiktų ir drabužių išpardavimas. Tikimės surinkti lėšų LN atnaujinimui. Esame dėkingi tiems, kas jau dabar prisideda darbu ar daiktais. Bet mums dar labai trūksta talkininkų išpardavimo dienomis, pyragų prekybai ir pardavimui skirtų daiktų. Rugsėjo pirmąją savaitę (rugsėjo 6,7 d.d.) prieš išpardavimą yra prailgintas daiktų priėmimo laikas – juos galima pristatyti į Lietuvių Namus 9 v.r. – 9.v.v. (1573 Bloor W. St.,Toronto). Kreipiamės į visus LN narius – senbuvius ir naujus, ir visus, kam rūpi LN ateitis, ateiti į pagalbą. Tik dirbdami kartu mes sugebėsime atgaivinti lietuviškos veiklos židinį Toronte. Iš anksto dėkojame.

Rengėjų komitetas

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

REIKALINGA

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lituanistinei mokyklai reikalinga mokytoja(s)/mokytojo padėjėja(s). Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 9.30 v.r iki 12 v.d. Kreiptis į Vaidą tel. 905-920-3235 arba rašykite mokykla.hamilton@gmail.com.

REIKALINGA AUKLĖ

Ieškome auklės dviejų vaikų priežiūrai nuo sausio pradžios - 1-rių metukų visai dienai, o 4-rių metų tik prieš darželį ir po jo. Torontas, High Park rajonas. Alga valandinė arba mėnesinė pagal susitarimą. Būtina kalbėti lietuviškai ir pageidautina rusiškai. Prašome susisiekti su Agne tel. 416-276-8103 arba el.paštu dk155@yahoo.com

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7 v.r- 5 v.p.p.